జంటపక్షులు

నాగభూషణ్

రంగము : I

* * అప్పటికే ప్రొద్దుగూకింది. తెర లేచే సరికి ప్రేక్షకులకు చీకటిగా ఉన్న హాలు కనిపిస్తుంది. ఆ చీకటిలో ఒక ఆకారం అటూ యిటూ కదుల్తూ, అవీ యివీ సర్దుతూ వుంటుంది. ఇంతలో మరో ప్రక్కనుంచి మరో ఆకారం సిగిరెట్టు కాలుస్తూ ప్రవేశిస్తుంది.

సిగరెట్ మనిషి : గదులన్నీ సిద్ధంగా వున్నయ్యా?

మొదటి మనిషి : చిత్తం సార్!

సి. మ : అన్ని గదుల్లోనూ సామాను సరిగా సర్దించావా?

మొ.మ : చిత్తం సార్.

సి. మ : అంతా మామూలుగా వే జరగాలి. ఎక్కడా పొరపాటు జరగకుండా చూడు.

మొ.మ : చిందా జాగ్రత్తలో వుండుము.

[సిగరెట్ తాగుతున్న మనిషి వెళ్లిపోతాడు. ఇంతలో వీధితలుపు చప్పుడవుతుంది. మొదటి మనిషి వెళ్ళబోతున్నవాడు, వెనక్కు వచ్చి, లైట్ స్విచ్ వేసి, వీధితలుపు తీస్తాడు.

ఆ లైటు వేసింది గోకర్ణం—బట్లరు; ఆ యింట్లో యజమాని తరువాత యజమాని అంతటివాడు. కొంచెం బొద్దు మనిషి. వేషమూ, భాష కూడా యాస.

ఇక ఆ హాలు—ఆ యింట్లో అతిథులకోసం ప్రత్యేకించబడినది—నిజంగా గది కాదు, ముందు హాలు మాత్రమే. కాని దానికివున్న రెండు వాకిళ్ళకు గట్టి కర్టెన్లు కట్టివుంచడంతో ముందు హాలుకు వుండే అసౌకర్యాలేవీ దానికి లేవు. కుడివైపునుంచి వీధిలోకి; ఎడమవైపునుంచి యింటిలోకి రాకపోకలు జరుగుతాయ్. వెనకప్రక్కగా ఓ కిటికీ వుంది. కొంచెం కుడివైపుగా ఓ టేబుల్, దాని చుట్టూ మూడు కుర్చీలు వుంటయ్. అటూ యిటూ వున్న రెండు సోఫాలు, పైన తిరుగుతున్న సీలింగ్ ఫాన్, డూంలైట్లూ, క్రింద పరిచిన తివాసీ—ఇవన్నీ అనేక భాగ్యవంతుడి యిల్లని చెబుతాయ్.

[బట్లర్ తలుపు తీస్తాడు. రామమూర్తి లోపలకు వస్తాడు. సగం లోపలకు వచ్చి గదిని చూచి ఆశ్చర్యపడతాడు. ఫ్రెంచికట్ మీసం, మధ్యగా పాపిడి తీసి వెనక్కు దువ్విన జుట్టు — ఇరవయ్యో శతాబ్దంలో బతికే యంత్రంలాంటి మనిషి]

రామమూర్తి : ఆఁ!...చూడండి...ఇది హోటలేనా? ...మేము దారి తప్పినట్లుగా వున్నాం.... ఈ రాత్రికి యిక్కడే వుండొచ్చని మా జవాను చెప్పాడు ... (వెనక్కు తిరిగి పిలుస్తూ) చూడు రాముడూ! ఇది హోటల్ లా లేదే!...

జానకి : (లోపలనుంచి) రాము డెక్కడికో వెళ్లాడు, రాం!

మూర్తి : (లోపలికి చూస్తూ) వెళ్లాడా! ఏమొచ్చింది!

బట్లర్ : రాముడు కావా నిజం చెప్పాడు సార్. ఇది 'ఒక రకం' హోటలే!

మూర్తి : ఇంతకూ వాడు ఎక్కడకు వెళ్లాడు?

జానకి : నువ్వు కారులోనుంచి దిగగానే వెళ్ళాడు రాం! ఇది నిజంగా—

[ఈ మాటలంటూ ఆమె లోపలకు వస్తుంది. మూర్తి చెయ్యి మృదువుగా పట్టుకొని వుంటుంది. అందంగా, అమాయకంగా కనిపించే కళ్లు, వాటి వెనక దాగివున్న కల్లమాలిన అల్లరి, నవ్వినప్పుడు కొట్టవచ్చినట్టు కనిపిస్తుంది. రాణిలా, హుందాగా మాట్లాడుతుంది. ప్రస్తుతం జరిగిన కొన్ని అసాధారణమైన విషయాలవలన నిస్పృహలో కనిపిస్తుంది.]

బట్లర్ : రాముడు నిజమే చెప్పాడు సార్.. ఇది ఒకరకం హోటలుదా! అవును.

మూర్తి : ఇంతలో వాడెక్కడికి వెళ్లాడు?

బట్లర్ : కారు లోపల పెడుతున్నాడు సార్... అయ్యగారు—

మూర్తి : మేం—ఈ ఒక్కరాత్రికే—ఇక్కడ వుండడానికి వీలుంటుందా?... నేను ..ఆఁ...మా ఆవిడ, నేను.

బట్లర్ : దానికేమిసార్!...లోపలికి—

మూర్తి : (లోపలకు వెళదాం అన్నట్లుగా జానకి వంక చూస్తూ) ఈ పరిస్థితుల్లో మనం ఇంతకంటె యింకేం చెయ్యలేం, జానీ! జరిగినదానికి నాకు చాలావిచారంగా వుంది...కాని, ఈ కొంప్తలో—

జానకి : ('బట్లర్ ముందు అలా మాట్లాడతావేం?' అన్నట్లుగా చూస్తూ) ఫరవాలేదు. ఈ ఒక్కరాత్రికే కదా!

బట్లర్ : ఇంకేం సార్! లోపలకు రండి.

(ఇద్దరూ లోపలకు వస్తారు. రాగానే తలుపు గడియ వేసి, కర్టెన్ సరిగా లాగుతాడు బట్లర్. ఈ చప్పుడుకు వెనక్కు తిరుగుతుంది జానకి. తలుపు వెయ్యటం చూచి నిశ్చేష్టురాలవుతుంది ... మూర్తి అక్కడ వున్న కుర్చీలూ, బల్లలూ చూస్తూ 'ఈ హోటలు చాలా తమాషాగా వుందే!' అనుకుంటాడు).

ఇది ఎ. ఎ. మిల్న (A. A. Milne) రచించిన 'ది డోవర్ రోడ్' (The Dover Road) అనే రచనకు అనుసరణ. నవ్యాంగ్ల రచయితలలో ప్రసిద్ధుడైన మిల్న (The Dover Road) 'ది డోవర్ రోడ్,' (Pim Passes By) 'పిమ్ పాసెస్ బై,' (The Fourth Wall) 'ది ఫోర్త్ వాల్' అనే మూడు నాటికలను రచించారు. ప్రదర్శన సౌలభ్యంగల మొదటి రెండు నాటికలూ లక్షలాది ప్రేక్షకులకు ఆనందం కలిగించుతున్నయ్. 'ఫోర్త్ వాల్' అనే మూడవ నాటిక హత్యానేరాలకు గల కార్యకారణ పరంపరను హేతుబద్ధంగా నిరూపించటంలో విజయాన్ని చేపట్టిన మహా రచనగా కీర్తి నార్జించుకున్నది. మనోహరమైన శిల్ప సంపదగల నాటిక.

మిల్నకు బాలసాహిత్య నిర్మాతలలో అగ్రస్థానం వుంది. 'విన్నీ ది పూ' (Winne the Pooh) అనే పేర ఈయన రచించిన బాలసాహిత్య గ్రంథ పరంపర ఆంగ్లేయ బాలబాలికలను ఆనంద డోలికలలో ఊచుతున్నాయి.

74 సంవత్సరాల ప్రాయంవరకూ ఉల్లాసకరమైన సాహిత్య జీవితం నెరపుకుని, మిల్న జనవరి 31 వ తేదీన 'ససెక్సు' లోని తమ స్వగృహంలో కీర్తిశేషులైనారు. 'వారి సాహిత్యసేవాసంస్మరణగా పాఠకులకు ఈ రచనను అందజేస్తున్నాము.

మూర్తి : (స్థిరంగా కూర్చుంటూ) మరి ఆలిగా వుంది—

జానకి : నాకేమీ ఆక్కర్లేదు, రాం!

మూర్తి : ఛా! అదేమిటి జానీ!

బట్లర్ : భోజనం అయిదు నిముషాల్లో వడ్డిస్తారు సార్!

జానకి : (హఠాత్తుగా) మేం ఎవరమో నీకు తెలుసా?

బట్లర్ : అదేమి సార్! నాకేమి తెలియును?

మూర్తి : (కష్టంలేనట్లుగా) పోనీ జానీ.

జానకి : ఫరవాలేదు రాం...(బట్లర్ తో) ఏం?

బట్లర్ : అయ్యగారు, మీరు అయనగారి భార్యగారు అని చెప్పేవారు కదమ్మా!

జానకి : ఆ...అవును...అయితే! అయ న్నిష్పక్షు చూస్తున్నావు కొబట్టి ఎరుగుదువా?

మూర్తి : (ఆశ్చర్యం మాదిరిగానే) దాన్లో ఆశ్చర్యం ఏముంది?

బట్లర్ : అయ్యగారి ఉద్యోగం ఏమో తెలియదమ్మా! కాని పేరుదా తెలియదు.

మూర్తి : (ఆశ్చర్యంతో) నా ఉద్యోగమా?...ఎట్లా తెలుసు?

బట్లర్ : భోజనం అయింకేమో చూపిస్తను సార్! [వెళ్ళిపోతాడు. ఒక క్షణం అతను వెళ్ళిన వైపే చూస్తూవుంటూ ఇద్దరూ.]

మూర్తి : (నిట్టూరుస్తూ) తమాషాగా వుంది!

జానకి : నాకుమాత్రం ఏమీ బాగాలేదు, రాం.

మూర్తి : ఛా! అదేమిటి జానీ?

జానకి : మనం వస్తామని వాళ్ళకు ముందే తెలిపినట్లుగా వుంది.

మూర్తి : (నవ్వుతూ) పిచ్చిపిల్లా! వాళ్ల కెలా తెలుస్తుంది? సరిగ్గా మన ప్రయాణం సాగివుంటే మనం ఈపాటికి హైదరాబాదులో వుండే వాళ్ళం.

జానకి : (బాధగా) నిజమే!...కాని లేముకదా!

మూర్తి : ఆ కారూ...రాముడూ...అందరూ దొరికారు. అన్నీ ఆటంకాలే!

జానకి : ఈ వినాయకుడి పెళ్లికి అన్నీ విఘ్నాలే వంటావ్!

మూర్తి : (జానకి ఈ మాటలు ఏ నిర్లక్ష్యంతో అన్నా అవి మాటిగా ఆమె కళ్ళల్లో చూస్తూ) అట్లాగే వుంది!

జానకి : (లాలనగా) నీ కీ ఆటంకాలు ఎప్పుడూ వస్తూనే ఉంటయ్యా?

మూర్తి : జానీ! ఏమిటి నువ్వనేది? నేను నిజంగా కావాలనే ఈ ఆటంకాలు కలిగించానా?

జానకి : అబ్బే...లేను...కాని ఇన్ని రాత్రుల్లోనూ ఈ రాత్రే జరగాలా యివన్నీ? (దూరంగా వున్న సోఫాలోకి నడుస్తుంది).

మూర్తి : నిజమే! కారు చెడిపోవడం...ఆలస్యం కావడంవల్ల రైలు అందకపోవటం -అయితే యేం? రేపు పదకొండుగంటలకల్లా హైదరాబాద్ లో వుంటాం.

జానకి : రేపు పదిగంటలు! కాని ఆ తేడా వుండనే వున్నది కదా! ఈ తెలుగువాళ్లు పాలిమేరల్లో గడిపే ప్రతినిమిషం నాకు భరింపరానిదిగా వుంటుంది.

మూర్తి : నిజమే! కాని—

జానకి : నేను చెప్పేది విను, రాం. నేను ముందుగానే చెప్పాను: ఇదివన్ను లేవతీసుకు రావడం కాదు; దీనికోసం తంత్రాలు పన్నక్కర్లేదు, అబద్ధాలూ, నటనలూ అవసరం అని. మనం కొత్తజీవితంలో, కొత్తజీవితం మొదలు పెట్టాలని. ఏమైనా, మనంచేసిన ఈ పనికి, తెలుగువాళ్లకంటే ఎవరైనాసరే, మనల్ని ఎక్కువగా ఆదరిస్తా రనుకుంటాను. అందువల్ల నే ఇక్కడ వుండిపోదా మనుకున్నాను....కాని, ఇంకా యిక్కడేవున్నాం!

మూర్తి : (నిట్టూర్చి) నిజం...... (ఒక క్షణం ఆగి, సిగరెట్ కాలుద్దామని) నీకేమీ అభ్యంతరం లేదుకదా!

జానకి : (విసుగ్గా, తీక్షణంగా) అబ్బ! నిశ్యాన్ని హోత్రం లేంది ఈ మగవాళ్లు క్షణం నిలవలేరు కాబోలు. భోజనం చెయ్యబోతూ కూడా — ఒక క్షణంకూడా పొగలేనిగాలి పీల్చలేరల్లేవుంది.

మూర్తి : క్షమించు జానకీ! (సిగరెట్, కేసులో పెట్టి జానకికి పక్కగావచ్చి కూర్చుంటాడు.) అలా వున్నావేం, జానీ?

జానకి : కొంచెం నీరసంగావుంది.

మూర్తి : ఛా! నా జానీ పరిస్థితులకు భయపడుతుందా? ......ఇదేకను రైలేనా?

జానకి : (శాంతంగా) రాం! మన సంభాషణల్లో నీ భార్య ప్రసక్తి తీసుకురాకపోవడం బావుంటుందేమో!

మూర్తి : ఓ!... అవునవును... అదేనుంచిని.

జానకి : (తనలో తాను అనుకుంటున్నట్లుగా) అదీ నిజమే! ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో మేం— ఆడవాళ్లం— అందరం ఒకటే.

మూర్తి : అబ్బే! నా వుద్దేశ్యం అదికాదు......... (ఆమెదగ్గరకువెళ్లి) డియర్!

జానకి : ఏం? నేను కొత్తమనిషిలా కనిపిస్తున్నానా?

మూర్తి : ఏం మాటలు జానీ?

జానకి : నేను యిదివరకులా లేకపోయినా, నన్ను ఎప్పటి మాదిరిగానే ప్రేమిస్తావ్ కదూ? (దానికి సమాధానంగా ఆమె చేతుల్ని అందుకొని, మృదువుగా ముద్దు పెట్టుకోబోతాడు.)

జానకి : (వారిస్తూ) నువ్వు సిగరెట్ తాగబోతున్నావ్ రాం! (కేస్ లోనుంచి సిగరెట్ తీసి అందిస్తుంది) నేను వెలిగిస్తాను... నిప్పుపెట్టె?

మూర్తి : (జేబులు చూసుకొని) అరె! నా సామానల్లో వుండిపోయింది!

(ఇంతలో అవసరం వచ్చినప్పుడల్లా రావడానికి అలవాటుపడ్డ బట్లర్ వస్తాడు).

బట్లర్ : నిప్పుపెట్టె సార్! (జానకి కివ్వబోతాడు. మూర్తి అందుకోబోతాడు. కాని బట్లర్ దాన్ని జానకికే యిస్తాడు. ఇద్దరూ దీనికి నిశ్చేష్టులౌతారు.)

జానకి : సరే!

మూర్తి : (బట్లర్ వంక కోపంగా చూస్తూ) థాంక్స్.

[జానకి దగ్గరకువెళ్లి స్వయంగా సిగరెట్ వెలిగించుకుంటూ వుండగా బట్లర్ వెళ్లిపోతాడు.]

మూర్తి : వీడెక్కడ దాపురించాడు?

జానకి : (నవ్వుతూ) అతని తప్పేముంది? నేను నీభార్య ననుకుంటున్నాడు. భార్యలు భర్తల సిగరెట్లు వెలిగించటం కొత్తకాదుగా!

మూర్తి : అదీ నిజమే! ఈహోటలు చాలా కొత్తగా, వింతగా కనిపిస్తోందికదూ?

జానకి : ఏం? నీకిప్పుడనిపించిందా?

మూర్తి : నా పేరు తెలియకుండా, నా వుద్యోగం తెలుసుకుంటాడు; వీడి వుద్దేశ్యం యేమిటో?

జానకి : (సహజంగా) బహుశా నీ మొహంచూసి చెప్పివుంటాడు.

మూర్తి : నా మొహంలో ఏముంది?

జానకి : అబ్బే! కోతులాడవలేదులే! తమాషా కన్నాను...అంతే!

[ఒకక్షణం నిశ్శబ్దం]

మూర్తి : ఈ హోటల్ లో ఒక్కటే టేబుల్ వుంది!

జానకి : (వ్యంగ్యంగా) అదికూడా ముస్తరిక్! కాని వాళ్ళేమో మనం వస్తామని అనుకొని వుండరాయె!

మూర్తి : (తప్పుగా అర్థంచేసుకొని, లవలేశ భావన తప్పినసంతోషంతో) నిజమే! ... హోటళ్ళలో యిదో కొత్త పద్ధతేమో! పల్లెటూళ్ళలో, యిళ్లల్లోనే హోటళ్లు వుంటాయని కాబోలు విన్నాను ... అన్నట్లు, నువ్వేం తీసుకొంటావ్?

[బట్లర్ వస్తాడు...మళ్ళీ యిద్దరూ నిశ్శాంత పోతారు]

బట్లర్ : భోజనం తెమ్మంటే తెస్తునుసార్...పండ్లు, ఫలహారాలు అన్నీ సిద్ధంగ వున్నయ్... మీకేం యిష్టమో చెబితే—

[అతనివంక యిద్దరూ ఆశ్చర్యంతో చూస్తూ వుంటారు]

చెప్పటం మరచానుసార్...వేదాంతంగారు మరో రెండునిముషాల్లో దా వస్తరు. మిమ్మల్ని స్వయంగా రిసీవు చెయ్యలేకపోయినందుకు ఎక్స్క్యూస్ అడిగిరిసార్!

మూర్తి : ఎవరు? వేదాంతంగారా! ఈ విశాలవిశ్వంలో వేదాంతంగా రెవరో ఎప్పుడూ వినలేదే!

జానకి : నీకూ తెలియదా! తమాషాగా వుంది!

మూర్తి : (జానకి తనను అనుమానిస్తున్నదని తెలుసుకున్నారు) చూడు మిస్టర్! ఇది హోటలేనా! లేక పొరపాటున మేం ఎవరియింటికైనా వచ్చామా!

బట్లర్ : కాదండి సార్! ఇది ఒకరకం హోటల్ దా అని. మీకు ఏమీ యిబ్బంది వుండదు సార్! (వెళ్లబోతూ తిరిగివచ్చి) ఇంతకూ మీకేం కావాలో చెప్పలేదు, సార్!

జానకి : నేనిప్పుడు భోజనం చెయ్యలేను.

మూర్తి : (నీరసంగా) నా పరిస్థితీ అలాగే వుంది... టిఫిన్ తీసుకుంటే సరి! (బట్లర్‌తో) ఏం! ఏమున్నాయోయ్!

బట్లర్ : మీకేం కావాలంటే అవి వున్నయ్ సార్! ఇడ్లీ, సాంబార్, పూరీ పొటాటో, అట్టూ, ఉప్మా...

మూర్తి : సరే! రెండు ప్లేట్లు పూరీ, పొటాటో—
[జానకివంక చూస్తారు. ఆమె తలత్రిప్పి తన అంగీకారం తెలియచేస్తుంది]

బట్లర్ : నిముషంలో తెస్తున్నా సార్. (వెళ్ళిపోతాడు)

జానకి : (నవ్వుతూ) చాలా తమాషా మనిషి!

మూర్తి : (లేస్తూ) చూడు జానీ! దీని అంతు ఏమిటో తేల్చుకు వస్తాను.

జానకి : అంత తొందర ఎందుకు? రెండు నిముషాల్లో ఆ వేదాంతంగారెవరో స్వయంగా వస్తారు కదా!

మూర్తి : నిజమే! కాని ఆ వేదాంతంగారు ఎవరు అని ?

జానకి : రాం! నీవు కావాలనుకున్నప్పుడు చాలా తమాషా అయిన నాటకాలు సృష్టించగలవు! అవన్నీ బాగానే వుంటాయ్. కాని యిప్పుడా! మనం ముందు ఈ ప్రాంతాలు వదిలివెళ్లాలి. అటువంటప్పుడు అర్థం లేని ఈ హోటలు, అసందర్భమయిన యీ వేదాంతంగారు—ఇదంతా ఎందుకు? ఇటువంటి తమాషాలు మన జీవితం కొన్నాళ్లు సాగిన తర్వాత మొదలు పెడితే బావుంటుంది... అప్పటికి మనం ఒకళ్లను ఒకళ్లం బాగా అర్థం చేసుకుంటాం.

మూర్తి : ఏమిటి జానీ పరధ్యాన్నంటున్నది? ఇదంతా నేను కావాలనే చేశానా!

జానకి : ఏమో? మీ తానికి 'ఎవరో చేశారు— కావాలనే!—

బట్లర్ : (వచ్చి) వేదాంతంగారు సార్!
[వేదాంతంగారు వస్తారు. మనిషి యువకుడూ కాదు, ముసలివాడూ కాదు. ప్రతి మాటా తూచి తూచి మాట్లాడుతాడు... ఎప్పుడూ సవ్యేముఖం... కాని నవ్వినప్పుడు కొంటెతనం కనిపిస్తుంది.]

వేదాంతం : నమస్తే.

జానకి : నమస్కారం.

మూర్తి : నమస్తే......అః......

వేదాంతం : మిమ్మల్ని నా యింటికి ఆహ్వానించినందుకు క్షమించండి... కాని అది ఎన్నో కష్టాలనుంచి మిమ్మల్ని కాపాడింది......అః! నా పేరు తెలుసుకదా! వేదాంతం అంటారు. అసలు పేరు ఏదైతే నేం? 'పేరులోన నేమి పెన్నిధి యున్నది?' అన్నారు గిరీశం. మనం మాట్లాడుకోవడానికి పేర్లు అవసరమే ననుకోండి. అయినా—

మూర్తి : క్షమించండి......(ఏదో చెప్పబోతాడు.)

వేదాంతం : అయినా మీరు చెప్పబోతున్నట్లుగా మనం ఒకళ్ళనొకళ్లం ఏదో ఒక పేరుతో పిలుచుకోవాలిగదా? (ఆలోచిస్తూ) మిమ్మల్ని నేను 'రాం' అని పిలువవచ్చు.—ఎక్కువ చనువు తీసుకుంటున్నానా?—కాని 'రాం' అనేది ఆవిడ పిలవవలసిన పేరు... నేను 'మూర్తిగారూ' అంటాను. (వయ్యారంగా జానకి వంక చూసి నవ్వుతూ) ఏమంటారు!

జానకి : ఇది కలకాదు కదా!

వేదాంతం : (మూర్తి వైపు చూడకుండా) కాని మూర్తిగారు ఏమీ ఆశ్చర్యపడడం లేదు. 'నుదుటన వ్రాసిన వ్రాత తప్పుతదా!' అనుకుంటూ బ్రహ్మ రాసిన రాతను చూస్తున్నారు.
[ఇంతవరకూ అదే పని చేస్తున్న మూర్తి చిత్తరపోయి, ఆపని చెయ్యడం ఆపేస్తారు.]

మూర్తి : జరిగినంతవరకు చాలు వేదాంతంగారూ! మీరు నిజంగా పిచ్చివాళ్లు కాకపోతే మీరాడే యీ నాటకానికి ముందు జవాబు చెప్పండి.

వేదాంతం : అంత కోపమైతే ఎలా మూర్తిగారూ! ఈ పరిస్థితుల్లో జరిగిన దానికి జవాబు చెప్పవలసిన బాధ్యత నామీద వున్నదని అందరికీ తెలుసు... కాని స్నేహంతో చెప్పే జవాబు, స్నేహంతో యిచ్చే ఆతిథ్యం తరువాత చెప్పకూడదా?

మూర్తి : మేము మీ అతిథులమా?

వేదాంతం : ఏం? కాకూడదా?

జానకి : (ఒప్పుకుంటూ) సరే!

వేదాంతం : థాంక్స్....కాని ఈ పేర్ల తతంగం అలానే వుంది. వీరి పేరు తేలిపోయింది కదా! (అంటూ జానకి వంక చూస్తారు)

జానకి : నా పేరు జానకి.

వేదాంతం : అయితే, కుమారి జానకి—

మూర్తి : (త్వరగా, అసహ్యంగా) ఆ...నా భార్య!

వేదాంతం : అయితే నేను 'కుమారి'ని వదిలి వెయ్యాలన్న మాట!

మూర్తి : (కొంచెం తత్తరపాటుతో) చూడండి—

వేదాంతం : (అటు చూచి) కాని, తీరా చూస్తే, ఏమీ వుండదు మూర్తిగారూ!
[బట్లర్ లోపలికి వస్తాడు.]
సరే! మనం భోజనాలు చేద్దామా?

జానకి : నేను భోజనం చెయ్యనండి. (మూర్తి ఆమె వైపు చూస్తారు.) నాకు ఆకలిగా లేదు.

వేదాంతం : మీ యిష్టం....అవును, పూరీపొటాటో తెప్పించమన్నారుకదూ! (బట్లర్ వెడతాడు) మీరక్కడ కూర్చోండి జానికీదేవి! అః!... మీరక్కడ కూర్చుంటారా మూర్తిగారూ!
[ఇద్దరికి మధ్యగా వేదాంతంగారు. ఇక చెయ్యగలిగిం దేమీ లేదని విసురుగా కూర్చుంటాడు మూర్తి. ఇంతలో ప్లేట్లతో సహా బట్లర్ వస్తాడు. జానకి, వేదాంతం తినడం మొదలు పెడతారు. మూర్తి ఒకక్షణం ముట్టుకోడు.]

వేదాంతం : మీరు తినకేం మూర్తిగారూ! మనిషి బ్రతకడం కోసమైనా ఏదో ఒకటి తినాలి కదా! అందులోనూ ప్రయాణం చేస్తున్న వాళ్లు ఇంకా ఎక్కువ తినాలి... చూస్తే ఈ మీ ప్రయాణం సుఖంగా అంతంకావడం మీకు యిష్టం లేనట్లే వుంది.

మూర్తి : అంతందాకా ఎక్కడ? నాకు మొదలే అర్థం కాలేదు వేదాంతంగారూ! — మీరు క్షమిస్తే—ఇందులో మీ ప్రసక్తి ఏముంది? అసలు మీ రెవరు?

జానకి : ఆతిథ్యం ఇచ్చినవాళ్లను అలా అడగవచ్చా, రాం?

మూర్తి : నిజమే, జానీ! అలాగయితే మనం ఇక్కడికెలా వచ్చాం? రాముడు ఇది హోటలని చెప్పాడు. ఆ బట్లర్ కూడా ఇది 'ఒక రకం' హోటలని ఒప్పుకున్నాడు ... కాని తీరా చూస్తే ఇది స్వంత యిల్లు. అదీకాకుండా, మేం వస్తామని వీరికి ముందే తెలిసినట్లుగా వుంది. నిజం చెప్పుతున్నాను, నాకిదేమీ అర్థం కావడంలేదు.

వేదాంతం : మీ బాధ యేమిటో నా కర్థమయింది మూర్తిగారూ!

మూర్తి : ఏమీ తెలియని కొత్తవాళ్ళచేత 'మూర్తిగారు' అని పేరుపెట్టి పిలిపించుకోవడం నాకు యిష్టమూ కాదు, అలవాటూ లేదు.

వేదాంతం : చూడండి...మీలో మీరనుకొంటున్నారు, ఈ వేదాంతం యెవరు? ఈయన మనకు తెలుసా? అసలీయనది ఉత్తర దేశమా, దక్షిణ దేశమా? ....

జానకి : (తాపీగా) ఏ దేశమయితే నేం?

వేదాంతం : (ఆవిడవంకకు తిరిగి) మీకు పూరీ బావున్నట్లుగా వుంది... చూస్తే, మూర్తిగారి కది నచ్చినట్లు కనిపించడం లేదు.

మూర్తి : (వాటివంక నే చూస్తూ) ఈ పూరీల్లో తప్పు పట్టడానికేమీ కనిపించడం లేదు. మీ వంట మనిషి భీముడులా వున్నాడు.

వేదాంతం : థాంక్స్ ... (బట్లర్ వస్తాడు) చూడు లోకనాథం! అయ్యగారు రుచి చూడకుండానే, పూరీలు బావున్నాయన్నారని భీముడితో చెప్పు.

బట్లర్ : థాంక్స్ సార్ ... చెప్పి వస్తాను (వెళతాడు)

జానకి : మా అన్ని జవాబులతోపాటు ఈ ప్రశ్నకు కూడా జవాబు చెప్పండి—

వేదాంతం: ఏమిటది?

జానకి : మా బట్లర్ కొంటేసినప్పుడల్లా ఎలా ప్రత్యక్ష మవుతాడు!—కేవ్వుసిలా!—

వేదాంతం: (జేబులో కొగిలింతీసి) నేను ఆ ప్రశ్న రాసుకుంటాను...బట్లర్...ప్రత్యక్షం—

(బట్లర్ వస్తాడు. అతిథులు ఆశ్చర్యపడతారు)

వేదాంతం: లోకనాథం! పాలు—(బట్లర్ వెళతాడు)

మూర్తి : (త్వరగా పూర్తిచేసి, కుర్చీలోనుంచి లేస్తూ) మేం ఇప్పుడే వెళ్ళిపోవాలి వేదాంతం గారూ! మీ ఆతిథ్యానికి మా హృదయ పూర్వకమైన కృతజ్ఞత ... హైదరాబాదు మాపు ఎప్పుడు మా రంలో లేదేమిటంటాను.

వేదాంతం: నిజమే! మీరు హైదరాబాదు రోడ్డుప దగ్గరలోనే వున్నారు.

మూర్తి : మీరు మా రాముడికి సరైనకోవ చెబితే—

[ఇంతలో బట్లర్ రాగానే ఆపుతాడు]

వేదాంతం: లోకనాథం! పాపం, మూర్తిగారికి బాగా ఆకలిగావుందట! గ్లాసునిండా పాలుపొయ్.

బట్లర్ : దానికేమిసార్! ఎన్ని తాగినా తాగవచ్చును. మస్తుగ వున్నయ్...

వేదాంతం: అది కొంచెం వర్జిలోపుగా ఆ పోష కి చెయ్ ... పాపం, మూర్తిగారు ఆ కుర్చీలో కూర్చోలేకుండా వున్నారు (బట్లర్ వర్దుతాడు. వేదాంతం గ్లాసు తీసు కొని) రాత్రిళ్లు ఇది చాలా బలమైన ఆహారం. (జానకివైపు తిరిగి) ఏమంటారు?

జానకి : నాకిది చాలా ఇష్టం.

వేదాంతం: చాలా సంతోషం. (గ్లాసులోకి చూస్తూ) ఏమిటిది వేదాంతం!

బట్లర్ : పాలల్లో కొంచెం మీమియాదా వేసిరి!

వేదాంతం: ఈ మీమియా మాకాం! మొన్న సుమి త్రాసు వెళ్ళినప్పుడు స్వయంగా తెచ్చాను కిటిం!

[బట్లర్ వెళతాడు. ఈ ఆదరాం గొప్పప్పు చూస్తున్న మూర్తి కుర్చీలోనుంచి లేస్తాడువిస్తుగా]

వేదాంతం: ఆ పోషలో కూర్చుంటారా!

మూర్తి : మాపండి వేదాంతంగారూ! జరిగినంతవరకు ఈ తమాషా చాలు. మా అనుమానాలకు మీరు జవాబు చెప్పకపోతే మేం ఇక్కడ వచ్చి మంచినీళ్లుకూడా ముట్టం.

[జానకి ఆశ్చర్యంగా ఆతనివంక చూస్తుంది]

మూర్తి : ఇప్పుడు మీరు జవాబు చెప్పకైనా చెప్పాలి. లేకపోతే—జానీ! — లేకపోతే మా దోవన మేం పోతాం.

వేదాంతం: (ఆలోచనగా) కాని, ఏది మీదోవ?

మూర్తి : హైదరాబాదు ... మా జవాను కొంచెం దోవ తప్పివుంటాడు. మమ్మల్ని మళ్ళీ హైదరాబాదు మార్గానికి చేరుస్తే—

వేదాంతం: (తనలోతాను మాట్లాడుకుంటున్నట్లుగా) హైదరాబాదు మార్గం! చాలా కష్టమైన మార్గం మూర్తిగారూ! — అదీ కాకుండా మీరు రాత్రిపూట ప్రయాణం చేస్తున్నారు.

మూర్తి : ఆ భయం మాకు లేదు.

జానకి : (మూర్తికిదగ్గరగా వెళ్ళికూర్చుని, వేదాంతం గారితో) అంటే, మీ వుద్దేశ్యం?

వేదాంతం: (ఆమెతో)అదిమీరు చాలా కొత్తకోవ— కొత్తదీ, ఇదివరకెప్పుడూ ప్రయాణం చెయ్యనిదీ!

మూర్తి : అదేమిటి! ఆమె చాలాసార్లు ఈరోడ్డుమీద ప్రయాణం చేసింది. (జానకితో) అవునా జానీ!

జానకి : (తల తిప్పుతూ) నిజానికి నే నెప్పుడూ ప్రయాణం చెయ్యలేదు...కాని, నాకేమీ భయంలేదు వేదాంతంగారూ!

[మూర్తి టక్కున దిగిపోతాడు. ఒక్కక్షణం నిశ్శబ్దం]

వేదాంతం: (సిగరెట్ తీసుకొని) మీకేమీ అభ్యంతరం లేదుకదా!

జానకి : అచ్చే!

[సిగరెట్ ఆఫర్ చేస్తాడు మూర్తికి]

మూర్తి : అక్కర్లేదు...

వేదాంతం: చాలా మంచిరకమండి ... లండన్ నుంచి తెప్పించాను.

మూర్తి : (తీసుకుంటూ) సరే!...థాంక్స్!

వేదాంతం: (వారికి దగ్గరగావున్న కుర్చీలోకి వెడుతూ) మీకక్కడ సుఖంగావుందా మూర్తిగారూ?

మూర్తి : (సాధ్యమైనంత గంభీరంగా) మీ జవాబులు?

వేదాంతం: మీ ప్రశ్నలు?

జానకి : ముందు నా ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పండి... (వేదాంతం ప్రశ్నార్థకంగా ఆమెవైపు చూస్తాడు) ఈ టేబుల్ చుట్టూ మూడు కుర్చీలున్నయ్. ఒకటి మీకనుకుందాం.... మిగిలిన రెండూ?

వేదాంతం: మీకోసం, మూర్తిగారికోసం.

జానకి : అంటే, మేం వస్తామని మీకు ముందుగానే తెలుసునన్నమాట!

వేదాంతం: మిమ్మల్ని యిక్కడికే తీసుకురమ్మని రాముడికి ముందుగానే చెప్పివుంచాను.

మూర్తి : (కుర్చీలోనుంచి లేవడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ) రాముడు! నా జవాను!! మీరు చెప్పేది—

వేదాంతం: మీరు చెప్పేదేమిటో నిదానంగా కూర్చొని చెప్పండి. (నిదానంగా కూర్చున్నాడు మూర్తి)

మూర్తి : మమ్మల్ని యిక్కడకు తీసుకురావడానికి రాముడికి మీరు లంచం ఇచ్చారన్నమాట!

వేదాం : లేదు మూర్తిగారూ! రాముడు మా మనిషి. వాడికి మీరే ఎక్కువజీతం అన్న లంచం ఇచ్చి మీ జవానుగా వుంచుకున్నారు.

మూర్తి : (నమ్మలేక) అంటే—

జానకి : అసలు రాముడెవరు?

వేదాం : సాక్షాత్తూ సీతమొగుడు—అంటే మా తోట మాలి తిమ్మడు...సీత మా పనిమనిషి.

మూర్తి : (కోపాన్ని అణచుకుంటూ, లేవబోయి, మళ్ళీ వేదాంతం సంజ్ఞ చెయ్యగానే కూర్చుని) వీరితో నా స్వంత విషయాల్లో జోక్యం కలిగించుకోవటం యేమైనా బావుందా?...చెప్పండి...

జానకి : ముందు ఈ సంకటం తీర్చండి...రాముడు మీరు పంపిన మనిషే కావచ్చు ... కాని మేమంటే మీరు ఎందుకింత ఉత్సాహం చూపుతున్నారు? మీ లవమ?

వేదాం : (నవ్వుతూ) వట్టి వేదాంతాన్నే! ఇదివ్యక్తి గతమైన ఉత్సాహంకాదు. మీరు హైద్రాబాదు రోడ్డుమీద పోతున్నారని, ఆ రోడ్డు మీద పద్దెనిమిదేళ్ళపిల్ల రాత్రిపూట ప్రయాణము చెయ్యటం మంచిదికాదని — నేనీపని చేశాను.

జానకి : (మెల్లగా, కాని గర్వంతో) కాని, నా విషయంలో యీ విశమైన ఉత్సాహం, జాగ్రత్త తీసుకోమని మిమ్మల్ని కోరలేదే!

వేదాం : నిజమే! కాని, నాకుమాత్రం చాలా ఉత్సాహం. ఇట్లా యీ రోడ్డుమీద ప్రయాణం చేసేవాళ్లందరితోనూ యీ ఉత్సాహం పంచుకుంటాను...అది నా సరదా!

మూర్తి : (ఇంతవరకు కోపాన్ని అపుకున్నాడు. ఇక ఉండబట్టలేక, జానకికి 'యిక్కడి నుంచి వెళదాం' అన్నట్లుగా సంజ్ఞచేస్తూ) జానీ! (అంటూ రోడ్డుమీదకువున్న వాకిలి దగ్గరకు వెళతాడు)

వేదాం : ఆ తలుపు తాళం వేసివుంది మూర్తిగారూ!

మూర్తి : (వేదాంతం దగ్గరకు గబగబా వచ్చి) వెంటే ఓ క్షణంలో అది తీయించండి.

[ఈమాట అంటూవుండగా బట్లర్ వస్తాడు]

వేదాం : లోకనాథం! మూర్తిగారు నాకు దగ్గరగా వచ్చి ఏదో చెబుతున్నారు, విన్నావా?

[మూర్తి నీరసపడి, కుర్చీలో కూలబడతాడు]

వేదాం : బ్రాందీ తెచ్చావా ఏమిటి?

జానకి : నాకక్కర్లేదు.

మూర్తి : నాకూ అక్కర్లేదు.

వేదాం : సరే! నాకూ అక్కరలేదు.

[బట్లర్ పోతాడు]

వేదాం : లోకనాథం! ఈ సాయంకాలం హాస్పటల్కు వెళ్లొచ్చావా?

బట్లర్ : చిత్తంసార్! ఆ అయ్యగారు నిండా ఆరోగ్యంగా వున్నారు .... యీరోజు కొంచెం రొట్టె, పాలూ తీసుకుంటారని నర్సు చెప్పింది.

వేదాం : సరే! (బట్లర్ వెళతాడు) అతను ఓ కుర్రాడు ఇంకా చదువుపాంతం పూర్తయింకో లేదో! అతను ఓ అమ్మాయితో పారిపోతున్నాడు. అరె! ఆవిడ పేరు మరచిపోయానే!...వాడు చాలా మరిమరుపండీ! ... అతను ఆవిడ్ని 'ప్రస్సీ' అనో, 'టైగర్' అనో పిలిచేవా డని జ్ఞాపకం...(మూర్తి కోపంగా ఆయన వంక చూస్తాడు...ఆ కేమీ పట్టించుకో కుండా, ఏదో చెప్పబోయి, జేబులో కాగితం తీస్తాడు) అరె! ఏమిటది బట్లర్ ... ప్రత్యేకం...ఓ! (జానకివైపు తిరిగి) ఇది నా పిచ్చి అనండి, ఉత్సాహం అనండి— ఏదైనా—ఈ హాల్లో ఎక్కడ చూసినా, టేబుల్ మీద, షెల్ఫ్ మీద, కుర్చీల్లో, అన్ని చోట్లా గంటలున్నాయ్. ఇటువంటి పాతం కాలాలు మా పనిమనుషులందరూ నా పిలుపందే దూరంలో నే ఉంటారు.

జానకి : అంటే, మేం కొంచెం జాగ్రత్తగా వుండా లన్న హెచ్చరికన్న మాట!

వేదాం : నిజమే! ఆ విషయం మీకు చెప్పవమే మంచిదనుకున్నాను ... మూర్తిగారు చాలా కోపంతో కూడా వున్నారు. మా లోటమరి వాడి యిద్దరితమ్ముళ్లూ, బట్లర్—అంటూ మంచి వస్తాదులు. (మూర్తివైపు తిరిగి) ఈ సంగతి తెలిసివుంటే ఎందుకైనా మంచిది.

జానకి : (లేచి) చూడండి వేదాంతంగారూ! నేను తమాషాగా చెప్పడంలేదు. నా విషయం నాకు బాగా తెలుసు...మిమ్మల్ని పెద్దమనుష్యులుగా అనుకుంటున్నాను. ఆ తలుపు తీయించండి.

వేదాం : అది అసంభవం అనుకుంటాను, జానకీదేవీ!

[జానకి మెదలు కదించుకొని కూర్చుంటుంది]

మూర్తి : అంటే, మేం ఈయింట్లో జబర్దస్తీగా ఖైదు చేయబడ్డామన్న మాట!

వేదాం : ఆ విషయాన్ని గురించి అంత రాద్ధాంతం ఎందుకు మూర్తిగారూ! ఒక స్నేహితుడి ఆహ్వానంమీద, హైదరాబాదు వెళ్లటం కొన్నాళ్లు వాయిదా వేశామని ఎందుకనుకో కూడదు?

మూర్తి : నేను జబర్దస్తీ అనే అంటాను.

వేదాం : అనండి. దానికేం? స్వతంత్ర భారతదేశంలో వాక్స్వాతంత్ర్యం సంపూర్ణంగా ఉంది. మీరన్నమాట నే నెందుకు కాదనాలి! నేనూ జబర్దస్తీ అనే అంటాను.

మూర్తి : అంటే మేం ఇక్కడ బందీ చెయ్యబడ్డామన్న మాట!

వేదాం : 'ఈయింటి ఆవరణలోపల' అనండి...యీ ఆవరణ లోపల మీ యిష్టంవచ్చినట్లు వుండవచ్చు.

మూర్తి : ఒకవేళ రేపుపొద్దున్నే మా...మా ఆ..వీధిలోకి వెళ్ళాలని బయలుదేరితే, మీజవానులు ఆరిపిమీద బలవంతాన చెయ్యివేసి ఆపుతారన్న మాట!

వేదాం : మూర్తిగారూ! మీ...మీ ఆవిడ అంత పొద్దునే వీధిలోకి వెళ్ళాలని ఎందుకనుకుంటారు, చెప్పండి? ఇంత చలికాలం ఉదయాన్నే వీధిలో యేం పని ఉంటుంది, చెప్పండి?

మూర్తి : ఒకవేళ ఆవిడ దగ్గర్లోవున్న పోలీసుస్టేషనుకు వెళ్ళాలనుకోండి—

వేదాం : (జానకితో) ఏం? వెడతారా?

జానకి : (చిరునవ్వుతో) వెళ్లొచ్చా?

వేదాం : ఓ! మూర్తిగారి బుజాలు ఎక్కి నిలబడితే, మీరా గోడ తేలిగ్గా దాటవచ్చు. (మూర్తికి కోపం వచ్చిందని తెలుసుకొని) జవాన్లెవరో గేటు తాళంచెవులు కూడా పారేశారని లోకనాథం చెప్పాడు...జాగ్రత్త లేని వెధవలు—

మూర్తి : (లేవబోతాడు)

వేదాం : మీరు కొంచెంసేపు ప్రశాంతంగా కూర్చోండి.

మూర్తి : కూర్చోడానికి కూడా మీ అధికారం ఏమిటి? నేను మళ్ళీ చెబుతున్నాను. ఇది అమానుషం—

జానకి : నిజమే! కాని ఆ మాటే ఎప్పుడూ చెబుతూ కూర్చోలేంకదా! ఎట్లాగో మనం యిక్కడికి వచ్చాం. వెళ్ళేంతవరకూ యిక్కడే

వుండాలి. కాని నాకింకా ఆశ్చర్యంగా వుంది: వేదాంతంగారు మనమంటే ఎందుకింత ఆపేక్ష చూపిస్తున్నారా అని!

మూర్తి : ఎట్లాగయితే నేం? నన్ను ఈసారికి ఆప గలిగారు. కాని ఎప్పుడూ యిలా నే ఆపగలరనుకోకండి. నాకు జరిగిన ఈ అవమానానికి ఇంతకు ఇంతా నేను ఏదోవిధంగా తీర్చుకోగలను.

వేదాం : (నిర్లక్ష్యంగా) దానికేముందీ? తప్పకుండా! మీరు నా పేర వరంగల్ కు రాసే ప్రతి వుత్తరం నాకు తప్పకుండా అందుతుంది. మీరు చేసుకొనే ప్రయత్నాలు మీరు నిరభ్యంతరంగా చేసుకోవచ్చు.

మూర్తి : నాకు...ఆ...నా భార్యకూ, నాకూ జరిగిన యీ అవమానం—

వేదాం : (త్వరగా) కాదు, కాదు...మీ భార్య కాదు.

మూర్తి : (కోపమూ వచ్చింది, విశ్వేషమూ అయినాడు) ఏమిటీ!

వేదాం : అవును. నేను చెప్పింది పొరపాటు కాదు. (జానకితో) మీరూ, ఆయనా కలిసి పారిపోతున్నారు. అవునా?

మూర్తి : (ముందుకు వచ్చి) చూడండి—

జానకి : (వారిస్తూ) ఇంకా రాద్ధాంతం ఎందుకు రాం? మనం చేస్తున్న పనికి మనం సిగ్గుపడనం లేదు, కదా!...నిజమే వేదాంతంగారూ! మేం యిద్దరం పారిపోతున్నాం.

వేదాం : నిజమే! ఎందుకు పారిపోకూడదు? ఈ పనికి మీరు సిగ్గుపడ్డం లేదుకదు మూర్తిగారూ?

మూర్తి : ఇట్లా నా స్వంతవిషయాల్లో జోక్యం కలిగించుకోవడం —

వేదాం : మీరు చెప్పిందంతా నిజమే! కాని అదంతా యిదివరకే చెప్పారుకదా! నేను జోక్యం కలిగించుకున్నాను — అదీ అర్థం లేనిదీ, అమానుషమైనదీ—నిజమే! కాని నేనిలా జోక్యం కలిగించుకోకపోవడం మీరిద్దరూ సుఖంగా వుండాలనే!

మూర్తి : నా సుఖం నేను చూసుకోగలను.

వేదాం : (జానకిని చూపిస్తూ) మరి ఈ మెడ?

మూర్తి : నామీద ఆమెకు నమ్మకముంది.

జానకి : నేనేమీ చిన్నపిల్లను కాదు...ఈ అసలు వాడు, నేను పోనొట్టుగా నే మంచిపేరు, ఆ అమ్మాయి రక్షి— నే నివన్నీ ఆలోచించలేననుకున్నారా?

వేదాం : మీ రాలోచించని విషయం ఒకటి వుంది జానకీదేవీ!

జానకి : మీరు పూర్వకాలం మనుషులు. నాకు నీతినియమించి చెప్పబోతున్నారు.

వేదాం : (ఆశ్చర్యంతో) లేదే!

జానకి : (వినిపించుకోకుండా) ఈ ఇంట్లో ఒంటరిగా, ప్రపంచాన్నించి మిమ్మల్ని వేరుచేసే నాలుగు గోడలమధ్య వుంటున్నారు మీరు ...పెళ్ళిచేసుకున్న వాళ్ళు జీవితాంతం సుఖపడతారని పాతపురాణాలు చెప్పేమాటలు నమ్ముతున్నారు మీరు.

వేదాం : నా వుద్దేశ్యం అదికాదు.

జానకి : లేకపోతే, సుఖంగా వున్న దంపతులను విడదీసే నీచురాలినంటారు నేను.

మూర్తి : సుఖం! అది ఒకమూలికేనంట... నేను జీవితంలో నిజంగా హాయిగా వున్నది యిప్పుడే!

వేదాం : జీవితంలో నిజంగా హాయిగా వున్నది యిప్పుడేనా?...కమలను పెళ్ళిచేసుకోబోయే నాడుకూడా యీ మాటే చెప్పారేమో?

మూర్తి : (నీరసించిపోతాడు) ఆ!

వేదాం : కూర్చోండి.

[ఒకసారి వేదాంతం వంక తీక్ష్ణంగా చూచి, కుర్చీలో కూలబడతాడు మూర్తి]

వేదాం : మిమ్మల్ని రెండు ప్రశ్నలడుగవచ్చా?

జానకి : ఏమిటి?

వేదాం : ఆయన కమలకు విడాకు లిస్తారా?

మూర్తి : మాకా ప్రసక్తే అక్కర్లేదు.

వేదాం : మీకా ప్రసక్తే అక్కరలేకుండా జానకీదేవిని వివాహం చేసుకుంటారా?

మూర్తి : మరో అవమానం!...ఇదా—

వేదాం : క్షమించండి. నాకు కావలసింది సమాధానం.

జానకి : ఆయన నన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటారు.

వేదాం : అప్పుడు, పాతపురాణాలు చెప్పినట్లుగా పెళ్లి చేసుకొన్న వాళ్లు జీవితాంతం సుఖంగా వుంటారా? (జానకి మాట్లాడదు.)

మూర్తి : జానకి సుఖంకోసం నా సర్వస్వం—

వేదాం : కావచ్చు! అంతమాత్రాన—(జానకితో) నేను పాతకాలం మనిషిని. నాకు ప్రపంచం అంటే యేమిటో తెలియదు. మీరు ఈ కాలంవాళ్లు...మీకు శాస్త్రాలన్నీ పుక్కిటి పురాణాలు...కాని ఈ పెళ్లితరువాత జీవితాంతం సుఖంగా వుంటారా?

మూర్తి : మీ రంటున్న దేమిటో నాకర్థంకావటం లేదు.

వేదాం : జానకీదేవికి తెలిసింది.

జానకి : (మెల్లగా) ఆ కష్టాలు నేను పడలేను, వేదాంతంగారూ!

వేదాం : కాని చాలా కష్టాలు పడాలి...నామాట నమ్మండి. నేను ప్రపంచానికి మీరను కున్నంత దూరంలో లేను. అలాగే వుండి వుంటే, మీ సంగతి తెలుసుకో గలిగేవాడి నా?... నేను ప్రపంచాన్ని ఎరుగుదును... ఈ పెళ్ళిళ్ళలో వున్న కష్టాలు ఎరుగుదును. అసలు వివాహం ఒక వ్యాపారం లాంటిది. (నాటిగా) కాని మీరు చేస్తున్న దేమిటి? జీవితంలో ఆఖరకే ఒకసారి ఈ వ్యాపారంలో చిక్కుగా ఓడిపోయిన మనిషిని పెళ్ళి చేసుకుంటున్నారు.......సుఖాన్ని కొను క్కుండా మనుకుంటున్నారు......(మూర్తి తో) క్షమించండి...(మళ్ళీ జానకివైపు తిరిగి) మీరు పెళ్ళి చేసుకోవడానికి ఆయ నలో ఘనత ఏమిటి? వివాహ జీవితంలో కొంత అనుభవం సంపాదించా రన్న దేగా? ...అదికూడా సుఖవంత మయినది కాదని ఆయనే చెప్పారు.

మూర్తి : (వ్యంగ్యంగా) బాగా చెప్పారు.

వేదాం : అది నిజం కాదా?

మూర్తి : కావచ్చు...నిజం చెబుతున్నాను—సరే! కమలను వ్యతిరేకంగా నేనేమీ చెప్పదలుచు కోలేదు.

వేదాం : చెప్పండి, చెప్పండి.. మనం జీవితాంతం పెద్దమనుష్యులంగా చెలామణీ అవుతూనే వున్నా, మనం బ్రతికేది కొద్దిరోజులు!

మూర్తి : సరే! నేను చెబుతున్నాను. భగవంతుడు కూడా మా జీవితాన్ని సుఖవంతం చెయ్య లేడు. ఆ...భగవంతుడు కూడా!

వేదాం : కాని మీరు ఆవిడ్ని పెళ్ళి చేసుకున్నారు కదా!

మూర్తి : నిజమే! ఆ...నిజమే - నిజమే! - తరువాత?

వేదాం : (నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుకుంటూ) నాకు ధనం వుంది. డబ్బున్న మనుషులు మంచివాళ్లు కావడం చాలా అరుదు. కాని నా డబ్బు నాకే కాక, నాతోటి వాళ్ళకుకూడా వుప యోగపడి, వాళ్ళ సుఖానికి వుపయోగపడితే నా కానందం! అందువల్ల సాధ్యమయినంత వరకు సంఘంలో సుఖంలేని వివాహాలను ఆపుచేద్దామని నా ప్రయత్నం. సరదా కోసం చేస్తున్నా. డబ్బు మనిషికిచ్చే విలు వను, శక్తిని చూస్తే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది.

మూర్తి : అందులో ఆశ్చర్యం ఏముంది?

వేదాం : చాలా వుంది. ఆ సంగతైనా అందరూ గ్రహించారా? గుర్తించి వుంటే ప్రతివాళ్లూ ఒకేవిధంగా డబ్బును తిగలెయ్యరు...సరే! ఈ డబ్బు యిచ్చిన శక్తితో యిక్కడకు వచ్చిన ఆ నేను జంటలను—బాగా ప్రేమిం చుకుంటున్నాం అనుకునే వాళ్లను—ఆ నేను విషమ పరిస్థితులను కలిగించి ప్రేమించుకో మన్నాను. ఆ పరీక్షలకు నిలబడితే నే ప్రేమ, పెళ్ళి...అటువంటి వాళ్లు చాలామంది ఎవరి దారిన వాళ్లు పోయేవాళ్లు...కొందరు పెళ్ళి చేసుకొని చాలా హాయిగా వున్నారు.... ఆలోచించకుండా పెళ్లిళ్లకు దిగడం నా కిష్టం లేదు. అందువల్ల, మీవంటివారు ఈ కొద్దుమీదుగా పోతూవుంటే, వాళ్లను ఆపి, "పాత పాతిపురాణాలు చెప్పినట్లు, మీరు జీవితాంతం సుఖంగా వుంటారా?" అని ప్రశ్నిస్తాను.

మూర్తి : మీ వుద్దేశ్యాలు గొప్పవే...కాని మీరిలా చెప్పకుండా, చెయ్యకుండా కోర్యం కలి

గించుకోవడం ఏమీ బాగాలేదు. మీకు డబ్బు యిచ్చిన శక్తినీ అధికారాన్నీ దుర్విని యోగం చేస్తున్నా రన్నమాట!

వేదాం : అధికారమా! దీన్లో అధికారం యేమీ లేదు. ఇక డబ్బున్న శక్తి అంటారా! ఇప్పుడు మీ కొక పదిలక్షల రూపాయ లిచ్చి ఈ రాత్రికి రాత్రి మీ ఆవిడదగ్గరకు తిరిగి వెళ్లమంటే, (జానకిని చూపుతూ) ఈవిడను యిహ జీవితంలో కనిపించకుండా వుంచ గలను.

మూర్తి : ఈ అసహ్యమైన విషయాలే తెలుతారా, ఈ రాత్రి అంతా?

వేదాం : అసహ్యమా? (నవ్వి) ఒక్కొక్కప్పుడు నిజం, అసహ్యంగానే వుంటుంది మరి! ఈ అసహ్యమయిన విషయాన్ని గురించే ఈ రాత్రంతా ఆలోచించండి..పదిలక్షలు! [ఒకక్షణం ఈ ఎరలో పడ్డట్లుగా కనిపి స్తాడు మూర్తి.]

జానకి : (తిరస్కారంగా) నేను ప్రేమించిన అతను, నా ఎదుటనే మరొకరి దయాభిక్షను యాచించేటట్లు చేయటంకూడా మీ ఆద రణలో ఒకభాగం కాబోలు!

వేదాం : (నవ్వుతూ) అబ్బే! నా ఆదరణ అటువంటిదే అయితే, యిక నాకు తెలిసినంతలో పెళ్లిళ్లే వుండేవి కావు. సరే! నే నిప్పుడు చెప్పిన మాటల్ని ఉపసంహరించుకుంటున్నాను... కాని మీరు నన్ను అపార్థం చేసుకున్నారు. మిమ్మల్ని నేను జబర్దస్తీగా విడదీయ దల్చు కోలేదు. అందుకు నాకు అధికారంకూడా లేదు.

మూర్తి : ఇంతలో ఎంత వినయం!

వేదాం : (మూర్తివైపు తిరిగి) థాంక్స్.

జానకి : (నవ్వుతూ) రాం! నువ్వు అనూయపడ డానికి మరో మనిషి వున్నారు. జాగ్రత్త... (వేదాంతంతో) ఏమంటారు?

వేదాం : వెరీగుడ్...యు ఆర్ స్మార్టివ్......(గంభీ రంగా) నేను చెప్పాను కదా, మీరు హైదరాబాదు వెళ్ళడానికి నాకేమీ అభ్యం

తరం లేదు. కాని కొన్నాళ్ళిక్కడే వుండి మీ జీవితం ఎలా సాగుతుందో చూసుకో కూడదా?

మూర్తి : మా సంగతి మాకు తెలుసు.

వేదాం : కావచ్చు...మీ రిద్దరూ హృదయపూర్వ కంగా ప్రేమించుకొని వుంటే—అటువంటి అమరమైన ప్రేమను దేవతలు పూలవాన కురిపిస్తారు. అప్పుడు నాకంటే ఎక్కువ సంతోషించేవాళ్లుండరు. 'మీ రిద్దరూ కలిసి హాయిగా జీవించడానికి వీలులేదు. మూర్తి గారు కమలదగ్గరకే వెళ్ళిపోవాల'ని నేను చెప్పడంలేదు. సుఖంలేని వివాహ జీవితాన్ని అనుభవించినవాణ్ణి నేను. అది తెలిసివుండే —నా దగ్గర డబ్బూ, అధికారమూ వుండి కూడా...సుఖంలేని పెళ్లిళ్లు జరగడం నాకు బాధగా వుంటుంది. (కొంచెం దగ్గరగా వచ్చి) కాని జానకీదేవి! భర్తగా అప్పుడే ఒకసారి అసమర్థుడనిపించుకున్న వారిని పెళ్ళి చేసుకో బోయేముందు ఎంతో దూరం ఆలోచించాలి.

జానకి : అబ్బే! అట్లా అనడం బాగా లేదండి!

వేదాం : బాగాలేదు, నిజమే! కాని నిజం అదేకదా! ఏమంటారు మూర్తిగారూ?

మూర్తి : నేను యిదివరకే చెప్పాను, కమలకు వ్యతిరే కంగా నే నేమీ చెప్పదలచుకోలేదని.

వేదాం : ఆ సంగతి యిందాకటినుంచీ చెబుతూనే వున్నారుకదా! కాని జరిగిన విషయాల్లో అంతా కమలదే తప్పని నచ్చచెప్పడానికి మాత్రం ప్రయత్నించకండి.

మూర్తి : (అనుమానంతో) అయితే—

వేదాం : సంవత్సరం తరువాత తప్పంతా జానకీదేవిదే అనవచ్చు.

మూర్తి : 'సంవత్సరం తరువాత' అనడంలో మీ వుద్దేశ్యం?

వేదాం : క్షమించండి......నా వుద్దేశ్యం 'తరువాత సంవత్సరం' అని.

[మూర్తి మొహం ముడుచుకుంటాడు]

జానకి : (అలసిన్నా) నేనింక పడుకోవాలి. మమ్మల్నిలా ఎంతకాలం వుంచుతారు!

వేదాం : ఒక వారం రోజు లుంచగలరా! చాలుగా, ఇలిపి చేయిత్తిన్ని ఇవ్వడానికి మా ఇంకా చాలా కోలాలున్నాయి ముందు.

జానకి : మా నాన్నగారికి నేనొక వుత్తరం రాసి ఇవ్వాను (రిజయగర్వంతో) అది మా ఎత్తు లను చలాయి కొట్టుదా!

వేదాం : ఎంతమాత్రం కాదు. ఆ వుత్తరం మా నాన్నగారి కందడంలో కొంచెం పొరపాటు జరిగింది. మీరు మా స్నేహితురాలితో కొన్నాళ్ళు గడపడానికి వారేదు విర్యాంకవ మా నాన్నగారు రమ్మంటున్నారు... డబ్బు దున్న కి!! (మూర్తితో) వింటున్నారా! (మూర్తి వినుదగలడు!)

జానకి : మీరు అనుకున్నది చేసినావాలను నేను మిమ్మల్ని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. సరే! నేను పడుకుంటాను.

వేదాం : లోకవాసం! అమ్మగారు పడుకుంటారట!

బట్లర్ : చిత్తంసార్...రండమ్మా (వెళ్ళిపోతారు)

మూర్తి : (వ్యంగ్యంగా) మీ గొప్పతనానికి నేను మిమ్మల్ని అభినందిస్తున్నాను.

వేదాం : ఎప్పటికైనా విజం ఒప్పుకోక తప్పుతుందా మూర్తిగారూ!...మీరుకూడా మావాళ్ళను ఉత్తరం రాశారా!

మూర్తి : మీకు తెలిసేఉండాలే! మా గూఢచారులు ఎక్కడ పడితే అక్కడే ఉన్నారుగా! రాముడు జానకిమాత్ర పనిమనిషి—యింకా ఎందుకో?

వేదాం : డబ్బు, మూర్తిగారూ, డబ్బు! మీరు పది లక్షలు ఆపహ్యం కలిగించడం విచారించదగిన విషయం. ఆ డబ్బులో నన్ను కపించ డానికి ధనవంతుడికిపూడా లంచం యిచ్చి వచ్చు...సరే! ఒకవారం ఇక్కడ వుండడం మీరు కష్టం కాదనుకుంటాను...ఆం! చాలా కష్టపడ్డారు; కాఫీకాని, పాలుకాని కావాలా!

మూర్తి : నేను విశ్వేనరహు విమానంలో పచ్చి మంచి నీళ్ళుకూడా తాగను.

[బట్లర్ రెండు కప్పులతో (డ్రింక్ తెస్తాడు)

వేదాం : ఇంకేం! తీసుకోండి.

మూర్తి : విమానంలో (ప్రతివస్తువుమీదకిగా నే, యిదీ మా దౌర్బల్యంవల్ల నే తీసుకుంటాను.

వేదాం : సరే! విమానం నాకర్థమయింది.

మూర్తి : మా ప్రవర్తన నీతికి విరుద్ధం—

వేదాం : (నవ్వుతూ) ఆ ఫోఫాలో కూర్చుని ఉపన్యాసాలివ్వకండి—

మూర్తి : ఇది రాక్షసం అని బల్లగుద్ది చెబుతాను. (అని బల్ల గుద్దిలోతాడు)

వేదాం : (వారిస్తూ) ఆ...ఆ...దెబ్బ తగులుతుంది. (మూర్తి వేదాంతంవంక తీక్షంగా ఒకసారి చూచి డ్రింక్ గటగట తాగేస్తాడు)

వేదాం : సిగరెట్ కావాలా?

మూర్తి : నేను వెంటనే నిద్రపోతాను.

వేదాం : అన్నట్టు, పొరపాటున్న మరో బంట ఇక్కడే వుంది. వాళ్లు బహుశః యివాళో, రేపో వివితారు. వాళ్లను చూస్తారా?

మూర్తి : వీరు యింతకుముందు చేసిన పాపాలను గురించి వినడానికి నాకు యిష్టమూ లేదు, ఓపికా లేదు.

వేదాం : సరే! రేపు వుదయం పిలవాలే కాఫీకి ఈ రూములోకి రండి.

మూర్తి : అదీ మా దౌర్బల్యంవల్లనే—

వేదాం : ఎలాగైతేనేం, రావడం కావలసింది...గుడ్‌నైట్! (బట్లర్ వస్తాడు) లోకవాసం! అమ్మగారు పడుకుంటారట!

బట్లర్ : రండిసార్! [మూర్తి వేదాంతంవంక మారి ధియంగా బట్లర్ తో వెళ్లిపోతాడు. వేదాం తంగారు ఆ వంకే చూసి, నవ్వి, యేదో ఆలోచిస్తూవుంటాడు]

సశేషం

కన్నడాంధ్రములు

శ్రీ గొట్టిముక్కల కృష్ణమూర్తి

సాహిత్య సముద్రము అపారమూ అనంతమైనది. బ్రహ్మసృష్టిలోని పదార్థములకన్న కవి బ్రహ్మ సృష్టిలోని పదార్థములు అనంతములూ అపారములూ. బ్రహ్మసృష్టిలోని అర్థవములు యుగముల మార్పులచే స్థలాంతర నామాంతరములు పొందినవి. కాని కవిబ్రహ్మ సృష్టిలోని పదార్థములు చిరంజీవములు, అమృతములు, నిత్యనూతనములు. బ్రహ్మసృష్టిలోని అర్థవములను కొలంబసులు జనించి అంతు కనుగొన్నారు. కాని కవిపదార్థముల కవి, కవలేనివని అందరూ అంగీకరించి ఆపాద్యమని పూరకున్నారు.

బ్రహ్మసృష్టిలోని మానవులు రెండు విధములు. ధనార్థులూ, విద్యార్థులూ అని. ధనార్థుల చెంత విద్య, విద్యార్థులచెంత ధనమూ ఉండడం చాలవరకు అరుదు. ఇటిని కన్న నవారినుడైన కవిబ్రహ్మ యీ యిరువురికీ సాహిత్య సామ్రాజ్యంలో సామరస్యమును సాధించినాడు. 'విత్', అను ధాతు వాధారంగా జ్ఞానం, విత్తం అని సాధించినాడు. కవిబ్రహ్మ సహాయంలోనే విధాత తన పని సాగించగలిగినాడని 'ధాతా యథా పూర్వ మకల్పయత్', వంటి ఋగాధారములు కనపడుచున్నవి. కావున లక్ష్యం పుట్టినది లక్షణము పుట్టుట అసంభవము.

బ్రహ్మసృష్టికి అంతమున్నది కాని కవిసృష్టి చిరంజీవము. వాల్మీకి యీనాడు మనకు లేడు కాని అతని రామాయణ మున్నదీనాటికీ. వేదవ్యాసుడు మనకు యీనాడు కానరాడు. కాని అతని భారత సంహిత నేటికీ నిలచినది. కాళిదాసకవి కాలగర్భంలో కలిసినాడు. కాని అతని, కుమారిల శకుంతలాదులనూ నూతన యౌవనంగ మనఃకన్నులుంచు కవిపించుచున్నవి. షేక్‌స్పియర్ కీర్తిశేషుడైనాడు కాని అతని రోమియో జూలియటులు మనమందు దీనాటికీ విహరించుచున్నారు. బ్రహ్మసృష్టిలోని రామకృష్ణావతార పురుషులను యీనాడు చూడలేము కాని కవిబ్రహ్మ సృష్టించిన రామకృష్ణులు, వారి విలాసక్రీడలు మనకు నేటికీ కావ్యవర్ణనములలో కనబడుచున్నవి కదా?

సాహిత్య జగత్తు ఉత్తమోత్తమమైనది. సాహిత్యం అనగా (సహితయోః భావః సాహిత్యం, లేక సహితం రససంయుక్తం తస్య భావః సాహిత్యం) రసము వసు హితమైనది లేక రససంయుక్తమైనది సాహిత్యము లేదా (హితేన సహితం శ్రేయస్కరం రచితం సహితం తస్య భావః సాహిత్యం) అంటూ నిర్వచించు శ్రేయస్కరమైన రసముతో కూడినది సాహిత్యం అని అభిప్రాయ మనుచున్నది. ఈ సాహిత్యజగత్తుకు ఆధార భూతమైన రసము నే బ్రహ్మ ఆకృతిగా దర్శించినట్లు 'రసోవైసః' అను ఋషుల్లు చాటుచున్నారు. రసమే పరబ్రహ్మ. "మహాత్మా సర్వభూతాత్మా", కొంత సర్వభూతాత్మకమే పరబ్రహ్మ స్వరూపము. యీ ప్రపంచము సర్వభూతమయమైనది. కావున రసమయమైన లేక బ్రహ్మమయమైన ప్రపంచ హితమూ ప్రపంచ సహితమూ అయినదే సాహిత్యం. బ్రహ్మ సృష్టిలోని మొకుదుకులు సమకించుతూ సరితపథగాములూ, బ్రహ్మానందబుల్లుగా ప్రాణికోటిని నడిపించునది సాహిత్యజగత్తు. దానికి స్రష్ట కవి. అందువలన కావ్యసృష్టియొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము విశ్వశ్రేయము.

కాలమును అనుసరించగా, సంఘమునకు హితంగా వుంటూ సంకుచితార్థమూ, సంస్కారాత్మకమూ అయిన రచనలను కవి సృష్టిస్తాడు. కొంటే కవి సృష్టిలో భాషాభేదమ్మయులకు తావులేదు. సమకాలీకములూ, ప్రాచీనములూ అయిన సోదర భాషల లోని పైపేరిక రాముడేయకవినులను కవి ఆహ్వానంగా స్వీకరిస్తాడేకాని త్యజించనప్పడు.

ఏ ఖండమున వున్నా, ఏ దేశమున వున్నా, ఏ భాషారాష్ట్రమున వసించినా, కళావేత్త లందరిదీ ఒకే శాఖ. కవులు ఏలోకమున వున్నా వారి ఆలోకనము దివ్యాలోకనమే! వారు ఏభాష మాట్లాడినా యే

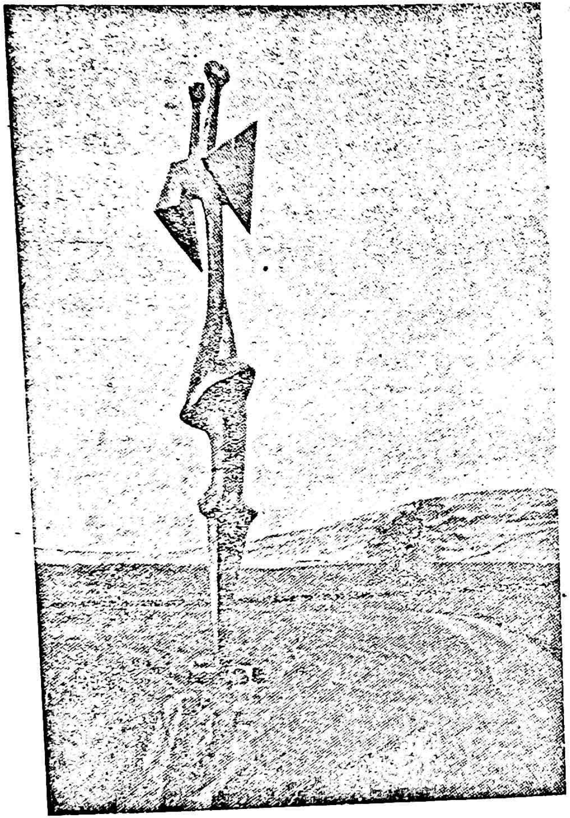

నిలుచున్న మనిషి - లోహశిల్పం
శిల్పి: హెన్రీ మూర్

జంటపక్షులు

శ్రీ నాగభూషణ్

* గత సంచిక తరువాయి

రంగము : 2

* * ఉదయం ; హాలులో కమల, జోగారావులు కూర్చునివుంటారు. కమల అంటే రామమూర్తి భార్య; సంసారపక్షంగా వుంటుంది. కాని, జీవితంలో భర్తవల్ల పొందగల ఆనందంలో ఏ కొంచమూ పొందలేకపోవడం వల్ల నిస్పృహచెందిన మనిషి. జోగారావు కుర్రవాడు. నిన్న మొన్ననే చదువు పూర్తి చేసుకొన్నవాడు. అనుభవం లేకపోయినా, పరిస్థితులను ఎదిరించి స్వసుఖం కోరుకునే మనిషి...... అప్పుడే టిఫిన్, కాఫీ పూర్తిచేసుకొని మూతి తుడుచుకుంటూ వుంటాడు.

కమల : మరో ఇడ్లీ కావాలా ?

జోగారావు : అక్కర్లేదు.

కమల : మరికొంచెం ఉప్మా ?

రావు : నాకు తిండిదగ్గర మొహమాటం లేదు, కమలా!

కమల : కొంచెం కాఫీ—?

రావు : (విసుక్కుంటూ) అక్కర్లేదు కమలా ! నేను కాఫీ తాగడం పూర్తయింది.

కమల : అతివి కమల అతనికోసం యిచ్చినా అక్కర్లేదన్న మాట !

రావు : కావలసివుంటే తీసుకోనా ? అందుకోసమా. కమల నాకోసం చేసియిస్తానంటే !—

కమల : (నవ్వుతూ)ఇహ పనేముంది? ఆపోఫాలో మునిగిపోవడం; తన కమలకు యిష్టంవున్నా లేకపోయినా సిగరెట్ ముట్టించడం...... అతనికి కమలకంటె సిగరెట్టే యిష్టం (నవ్వి) కాదుకదూ !

రావు : అవును. (లేచి నవ్వు తెప్పించుకుంటాడు.)

కమల : నువ్వు చెప్పింది నిజమైతే చేతిలో చెయ్యి వెయ్యాలి.

రావు : (చేతిలో చెయ్యి వేస్తూ) మరీ చిన్నపిల్లవైపోతున్నావు కమలా !

కమల : ఇప్పుడిప్పుడే నీ సిగరెట్ కేసు! (దాన్ని ముద్దు పెట్టుకొని ఇంకాక నీ వన్నది నిజం కాదు. ...ఓ! (ఆమె ఒక పళ్లెం చూపింది.)

రావు : ఏమిటి ?

కమల : నువ్వు ఒక్క పండుకూడా తినలేదు కదూ!

రావు : పండా! కాయలతోనే కడుపునిండింది. ఇంకా పండెందుకు ?

కమల : కాదు కాదు......నువ్వొక ఆపిల్ పండు తప్పక తినాలి...తినకపోతే నీ కమల చాలా నొచ్చుకుంటుంది.

రావు : ఇంతవరకూ తిన్నదానికే కడుపులో చోటు లేక గొంతులోకి వస్తోంది. (కమల అతనివైపు జాలిగా చూస్తుంది.) లేదు కమలా! నేను టిఫిన్ తినడం ఎప్పుడో పూర్తి చేశాను.

కమల : నేను స్వయంగా యిచ్చినా అక్కర్లేదా ?

రావు : అక్కర్లేదు కమలా ! మామూలుకన్నా ఎంతో ఎక్కువ తిన్నాను.

కమల : (లేస్తూ) నిజంగానా ?

రావు : నీతో అబద్ధం చెప్పగలనా?...ఆఁ! నువ్వెక్కడ కూర్చుంటావ్ ?

[illegible]

[illegible]

రావు : అవును....ఒక్క నిముషం క్రిందటే!...... (గడియారం చూసుకొని) కాదు. రెండు నిముషాల క్రిందట.

వేదాం : మీ కీ విషయంలోనూ పొరపొచ్చాలు, పోట్లా టలూ లేవుకదూ!

కమల : ఒక్క విషయంలోనూ లేవు...అవునా రవ్!

రావు : అవును.

వేదాం : ఇంకేం...చాలా సంతోషం. (గడియారం చూసుకుంటూ) మిమ్మల్ని తొందర చెయ్యను...మీ పనులన్నీ పూర్తిచేసు కొండి...కారు మరో అరగంటలో వస్తుంది.

కమల : అరె! అరగంటలోనా! నేను త్వరగా వెళ్లాలి. (అంటూ రావువంక చూస్తుంది)

రావు : (కంగారుపడుతూ) అవును. మనం త్వరగా వెళ్లాలి.

[కమల లేస్తుంది.]

వేదాం : (కమలతో కొంచెం ముందుకువెళ్లి) అన్నట్టు, చూసింది కమలా! రాత్రి యిక్కడ మరో యిద్దరు అతిథులు వచ్చారు.

కమల : (ఆగి, ఆసక్తితో) అంటే—మరో (పేమ?) పుల జంట—

వేదాం : అవును మరో జంట—

కమల : మేం వెళ్లేముందు ఒక్కక్షణం వాళ్లని కలుసు కుంటే బావుంటుంది. ఇక్కడ గడిపే వారం రోజులూ ఎంత హాయిగా, గడపవచ్చునో చెబుతాను.

వేదాం : దానికేం! మీరు తప్పకుండా కలుసు కొందురుగాని.

కమల : సరే, వస్తాను. (కమల వెళుతుంది.)

రావు : చూసిండీ!

వేదాం : ఏమిటి?

రావు : చూసింది......మీరన్నది...... నిజంగా, ఇప్పుడే—(గడియారం చూసుకొని, నిదా నంగా) అరగంట!—సరే నేనూ రెడీ కావాలి. (బయలుదేరుతాడు.)

వేదాం : రావ్ గారూ!

రావు : (వెళుతున్న వాడు ఆగి) ఆఁ!

వేదాం : ఒక్కమాట! (రావు వెనక్కి తిరిగి వస్తాడు) (యిబ్బందిగా) హుషారుగా వుండాలండీ! ఆవ లియువంటేపమయంలో సంతోషంతో దాన్ని చెయ్యాలి.

రావు : (విస్మారంగా) సంతోషమా?

[వేదాంతం నవ్వుతాడు.]

సరే! నేను సామాను సర్దుకోవాలి.

[వెళ్లిపోతున్న రావుకు బట్లర్ ఎదురు వస్తాడు. నిరుత్సాహంగావున్న రావును చూచి వేదాంతం, బట్లర్ యిద్దరూ నవ్వు కుంటారు.]

బట్లర్ : గుడ్ మార్నింగ్ సర్!

వేదాం : మార్నింగ్...ఈ వుదయం ఎంత గొప్పగా వుందో చూశావా?

బట్లర్ : చూడకేమిసార్! (కొంచెంసేపు ఆలోచించి) చూడలేదు సార్!

వేదాం : చూడలేదా! ఐతే కొంచెంసేపు ఆగు. ఎంత గొప్పగావుందో కనిపిస్తుంది...ప్రపంచం అంటే, వాళిప్పుడు ఆళి కలుసుతోంది.

బట్లర్ : నిండా నిజంసార్!

వేదాం : మనం చెయ్యగలిగినదంతా చెయ్యాలి...... తెలిసిందా?

బట్లర్ : దానికేమిసార్! మస్తునేస్తును (పేపర్ యిస్తాడు.)

వేదాం : ఏమిటిది?

బట్లర్ : ఇవ్వాల్టి పేపరు సర్!

వేదాం : చూడు!...టీవిలో ఎన్ని కొత్తజంటలు వున్నయ్యో? (లెక్కపెడుతూ) ఒకటి, రెండు, మూడు...పది!—పది జంటలు! పాత పురాణాలు చెప్పినట్లు జీవితాంతం సుఖపడదలుచుకున్న వాళ్లు యిరవైమంది... అన్నట్టు, మీ దొరగారేమంటున్నారు?

బట్లర్ : నిండా విచారంలో వున్నారుసార్!

వేదాం : విచారమా!...ఎందుకు?

బట్లర్ : ఆయన సామాను ఎక్కడో పోయింది సార్!

వేదాం : అంటే, అది ఆయనతో రాలేదా?

బట్లర్ : వచ్చినట్టు లేదుసార్!

వేదాం : ఎంత అజాగ్రత్త? ఆయనకు మనం ఏమీ సహాయం చెయ్యలేమా?

బట్లర్ : లుంగీ, అద్దం, దువ్వెన, అన్నీ యిస్తున్నారు సార్ మన లింగరాజు! మూర్తిగారు వల్ల ఒప్పుకోలేదుసార్!

వేదాం : లింగరాజు సంగతి నాకు తెలియదా! చాలా మంచివాడు.

బట్లర్ : కైమను మన యింట్లోకూడా ప్లేగులు నిండా అయిపోయాయిసార్!......ఇన్ని చూచి అయ్యగారు డౌన్ అయిపోయారు సార్!

వేదాం : మళ్లీ లేచి మామూలు మనిషి కావడానికి ఏం చెయ్యాలంటావ్?

బట్లర్ : కడుపునిండా టిఫిన్ తింటే సరి సార్!

వేదాం : నీ సలహా అద్భుతంగావుంది...అది మూర్తి గారికి స్వయంగా అందచెయ్.

[ఇంతలో జానకి వస్తుంది...మూర్తిమీద ఆశ చాలా కొద్దిగావుంది...ఈ గది చూచి చాలా ఆశ్చర్యపడుతుంది]

వేదాం : ఓ! వచ్చేజానకి దేవి! రాత్రి బాగా నిద్రపట్టిందా?

జానకి : మీ గదులు చాలా బావున్నాయండి.

వేదాం : థాంక్స్.

బట్లర్ : టిఫిన్ తెస్తునుసార్. (వెళ్ళిపోతాడు.)

వేదాం : మీరు కాఫీ తాగుతారా? పాలా?

జానకి : ఏదయితే యేంకాని, రాం యేడీ?

వేదాం : రాం? ఎందుకు?

జానకి : ఇవ్వాళ మొదటిసారిగా అతనితో కలిసి కాఫీ తాగుదామనుకున్నాను—ప్రాక్టీస కోసం—అతనితో కొన్ని సంగతులు చెప్పాలి.

వేదాం : (నవ్వుతూ) పోనీ, అవి నాతోనే చెప్పండి.

జానకి : (కోప్పడుతూ) అవి భార్యాభర్తలు ఏకాం తంగా చెప్పుకోవలసినవి.

వేదాం : ప్రాక్టీస్ కోసమే కదా! ఇట్లా చెప్పినా ప్రాక్టీసే!

జానకి : సరే!

వేదాం : థాంక్స్...... (ఇంతలో మూర్తిగా మారి పోయి) ఆఁ! నీకేంకావాలి జానీ? ఇడ్లీ, సాంబార్, పూరీ పొటాటో, అట్టూ, పంచదార, బోండా పచ్చి,—అన్నీ ద్యాంత్యాలమీద వనుస్తున్నయ్.

జానకి : అప్పుడే మరచిపోయ్యావా?

వేదాం : లేదు, లేదు....ఉప్మా.

[బట్లర్ రెండు ప్లేట్లలో ఉప్మా తెచ్చి అక్కడ పెడతాడు.]

జానకి : (ఉప్మా తిని) కాఫీనా, టీనా రాం?

వేదాం : నేను కాఫీ తప్ప మరొకటి తాగనని నీకు తెలియదా, జానీ!

జానకి : మరచిపోయాను. (బట్లర్ కాఫీ తెస్తాడు)

వేదాం : (తాగుతూ) కాఫీ చాలా బావుంది ప్రేయసీ! అరె! నాటకాల్లో భావ వస్తోందే! ఎలావుంది?

జానకి : బాగానేవుంది.

వేదాం : ఇంతకుముందే పేపర్లో ఓ భయంకరమైన వార్త చూశాను రాణీ...రాణీ!...అదేలా వుంది!

జానకి : నిజంగా జీవితంలో వుపయోగించవలసిన భావ అది...నువ్వు ఇంతవరకు పెళ్ళి చేసుకోలేదు కదూ, రాం.

వేదాం : ఇంతవరకు ఒకే ఒక్కసారి చేసుకున్నాను కమలని...కమల నీకు తెలియదా, జానీ?

జానకి : జ్ఞాపకంలేదు... నేను మిమ్మల్ని నిజంగానే 'రాం' అనుకున్నాను.

వేదాం : నన్ను గురించి ఇంత మంచిగా ఎవరు మాట్లాడ లేదు.

జానకి : మీవంటివాళ్ళను నేనెక్కడా చూడలేదు.

వేదాం : (మళ్లీ మూర్తయిపోయి) అరె! సరిగ్గా కమల కూడా అట్లానే అనేది...సరె! కమలకు వ్యతిరేకంగా నేనేమీ చెప్పదలుచుకోలేదు.

జానకి : రాం! మన సంభాషణలోకి నీ భార్య ప్రసక్తి తీసుకురావడం నాకు బావుండదు.

వేదాం : వాళ్ళూ అంతే!...సరే! అసలు సంగతి చెప్పలేదు—నిన్న గుర్రపు పందాలలో మన గుర్రాలన్నీ ఓడిపోయినయ్

జానకి : అయ్యో!

వేదాం : నేను సర్వస్వం ఓడిన ధర్మరాజునైపోయాను...ఇక నేనైనా ఉద్యోగం చెయ్యాలి, జానీ!

జానకి : ఏ ఉద్యోగం చెయ్యాలో చెప్పనా? (చెప్పమన్నట్లు చూస్తాడు.) నువ్వు కేంద్ర ప్రభుత్వంలో మంత్రివై పెద్ద పెద్ద ఉపన్యాసాలివ్వాలి.

వేదాం : నన్నొంగుకూ పనికిమాలినవాడికింద కట్టావన్నమాట!

జానకి : ఏం?

వేదాం : జీవితంలో దేనికీ పనికిరానివారు రాజకీయాల్లో చేరతారంటారు. అంగుళం మంత్రి కావడానికి మరీ......

జానకి : ఏమో! నాకుమాత్రం నువ్వకే కావాలి.

వేదాం : అయితే సరే! నువ్వేది కావాలంటే నే నదే అవుతాను.

జానకి : ఎంత చిలిపిగా మాట్లాడుతావ్!...కొంచెం కాఫీ కావాలా?

వేదాం : నువ్వు యిస్తానంటే వద్దంటానా?... మన కీమాటలతో జీవితాంతం గడుస్తుందనే నీ ఉద్దేశ్యమా?

జానకి : ఏం? ఎందుకు గడవదు?

వేదాం : పాడిందే పాడరా, జీవితమంతా,—సరే! కాఫీ తాగేలోపు ఈమాట ఎందుకు? ఈలోపా కోసం రాత్రి నీకు వచ్చిన కల ఒకటి చెప్పు.

జానకి : (ఆలోచించి) రాత్రి నాకు చాలా తమాషా కల వచ్చింది.

వేదాం : (ఆసక్తితో) ఏమిటది, జానీ?

జానకి : ఒక రాత్రి మనం పారిపోతున్నాంట! మధ్యలో దారితప్పి, ఒక యిల్లు చూసి హోటలనుకొని అక్కడికి వచ్చాం. కాని అది హోటలు కాదు......వేదాంతం అనే తమాషా మనిషి వున్న తమాషా యిల్లది

వేదాం : చాలా తమాషాగావుందే! వేదాంతం ఎవరు? ఈ భూప్రపంచంలో ఆయన పేరెక్కడా వినలేదే!

జానకి : ఆయన మనల్ని బందీలన్నాడు. ఆ యింటి తలుపులన్నీ తాళాలువేసి మనం బయటకు కదలకూడదన్నాడు......ఒక వారం మనం అక్కడే వుండి, ముందు ముందు సుఖంగా వుండగలమో లేదో ప్రయత్నం చేసి చూడమన్నాడు......ఆ వారం తర్వాత మనం వెళ్లొచ్చట!

వేదాం : ఎంత అసంభవంగా వుంది! స్వస్వతంత్ర భారతదేశంలో గౌరవనీయులైన మనుష్యుల్ని బందీలుగా వుంచడానికి ఆ వేదాంతంగారికి హక్కేముంది?

జానకి : చాలా అసంభవంగా వుందికదూ!

వేదాం : అసంభవం యేమిటి, హాస్యాస్పదంగా వుంది.

జానకి : (ఆ మాటల్లోని నిజాన్ని పరీక్షిద్దామని తలుపుదగ్గరకు వెళ్లిపోతుంది. తలుపు తీసే వుంది) నేనూ అదే అనుకున్నాను (బయటకువెళ్ళి, వచ్చి) గేటు తలుపులుకూడా తీసేవున్నయ్! రాత్రి నాకు వచ్చిన కల ఎంత అసంభవంగా వుంది.

వేదాం : కలలకు సంభవం, అసంభవం యేమిటి?... సరే! నాకూ ఓ తమాషా కలవచ్చింది

జానకి : ఏమిటది?

వేదాం : (ఓ క్షణం మౌనంగా జానకి వంక చూసి, ముఖం తిప్పుకొని) ప్రపంచానికి సంబంధం లేని ఒక యిల్లువుంది. ఆ యింట్లో తండ్రీ, కూతురూ—యిద్దరే! తండ్రి ముసలివాడు. కవన లేమో తనకు తప్ప యితరుల సంగతి పట్టించుకోడు. ఆ కూతురు చదువుకొంటున్నా, పరిస్థితులవల్ల, పెంపకంవల్ల ఒంటరిది. ఆమెకు సర్వస్వం పుస్తకాలు...అటువంటి పరిస్థితుల్లో అరిచి జీవిత ప్రాంగణంలోకి ఓ మనిషి ప్రవేశిస్తాడు (ఇంతవరకు చెప్పి, మరోసారి జానకివంక చూస్తాడు. ఆమె పాలిపోయివుంది)...ఏమీ ఎరుగని ఆ అమాయకురాలికి, అతను స్వర్గంనుంచి

దిగివచ్చిన వానిలా కనిపిస్తాడు. చివరకు ఆమె అతనికి ఎంత కృతజ్ఞురాలైందంటే, అంతే నేం చెపితే అదే వేదమయింది ఆమెకు...అప్పుడు కాని చెప్పలేదతను తనకు పెళ్లైయిన విషయం......తనకూ భార్యకూ మధ్య పచ్చగడ్డివేస్తే భగ్గుమంటుందన్నాడు. నువ్వేనాకు సర్వస్వం అన్నాడు...ఇద్దరం కలిసి పారిపోదామన్నాడు...పాపం! పిచ్చిపిల్ల!! అన్నీ నమ్మింది. అతనితో వచ్చేసిందట! ఎంత అసంభవం?

జానకి : (అతనికంతా తెలుసునన్నమాట! తెల్లబోయిన మనిషి తెప్పరిల్లుకుంటుంది.) చాలా అసంభవంగా వుంది...సరే! కారు ఎప్పుడు వస్తుంది వేదాంతంగారూ?

వేదాం : కారా?

జానకి : అవును...మూర్తిగారి కారు.

వేదాం : అంటే, ఈ సాహసకృత్యాన్ని కొనసాగిస్తారన్నమాట!

జానకి : అవును...ఏం?

వేదాం : సరే! చాలా విచారకరమైన సంగతి... సరే! మరో యిరవై నిముషాల్లో—

జానకి : మీ మేలెన్నటికీ మరచిపోలేం.

వేదాం : ముందు మూర్తిగారు కాఫీ తీసుకోవాలి... (లేస్తూ) మరో యిరవైనిముషాల్లో!

జానకి : నేను మిమ్మల్ని మళ్లీ కలుసుకోగలనా?

వేదాం : దానికేం? మిమ్మల్నింకా భగవంతుడికి అప్పగించవలసిన భారం నామీద వుంది.

[ఆయనవైపు ఓ క్షణం చూసి వెళ్ళిపోతుంది జానకి...ఇంతలో బట్లర్ వస్తాడు.]

వేదాం : విన్నావా లోకనాథం! మీ దొరగారు దొరసానిగారు మరో యిరవైనిముషాల్లో వెళ్ళిపోతారట!

బట్లర్ : (హేళనగా) అలాగే సార్!

వేదాం : ఇంతవరకు రిహార్సల్స్ బాగానే జరిగినయ్. ఇహ నాటకం మొదలు!—నీ పాత్ర నువ్వు బాగా పోషిస్తావ్ కదూ?

బట్లర్ : మీరు చెప్పాలెనా సార్! మనకు దీన్లో టెన్ఇయర్స ఎక్స్‌పిరియన్సరా!

వేదాం : నరీవుడ్...

[బట్లర్ వెనకాలే వేదాంతం వెళ్లిపోతాడు—ఒక క్షణం తరువాత మూర్తి వస్తాడు. నలిగిన నైట్‌డ్రెస్‌లో, దువ్వుకోని జుట్టుతో జబ్బుచేసిన మనిషిలా వుంటాడు...బల్లమీద కాఫీ కెటిల్ కనిపిస్తుంది...దగ్గరకు వచ్చి కాఫీ కప్పులో పోసుకొని ఒక గుక్కెడు తాగుతాడు...ఎవరైనా వున్నారేమో నని చుట్టూ చూసి, మరో గుక్కెడు తాగుతూ వుంటాడు]

వేదాం : హల్లో! గుడ్‌మార్నింగ్ మూర్తిగారూ!

మూర్తి : (ఉలిక్కిపడి, వెనక్కి తిరిగి, కోపంతో) ఊc! ఇందాకట్నుంచీ మీ రిక్కడే వున్నారన్నమాట!

వేదాం : (నవ్వుతూ) లేదండీ!... ఇప్పుడే వస్తున్నాను. (కూర్చుంటూ) బాగా అకలయినట్టుగా వుంది. ఏం?

[మూర్తి మాట్లాడడు]

రాత్రి బాగా నిద్రపట్టిందా?

మూర్తి : నిద్రా? ఆ వెధవ రూముల్లో మరో రోజు పడుకుంటే శాశ్వత నిద్రే పడుతుంది... అయితే నా సామాను యేమయిందండీ?

వేదాం : (ఆశ్చర్యంగా) మీ సామానా?

మూర్తి : అవును...అసలు కారులోనుంచి యింట్లో నే పెట్టలేదట!

వేదాం : అయితే కారులో వుండేవుంటుంది.

మూర్తి : అక్కడే వుంటే పోయిందనుకోవడం ఎందుకండీ?

వేదాం : ఈ విషయం ఏమిటో కనుక్కుందాం... (సామధూతిగా) మూర్తిగారూ! హానీమూన్‌కు పోతూవుండగా సామాను పోవడమంటే అపశకున మన్నమాట!...అంతే! అదృష్టవంతుల్ని చెరిచేవాళ్ళు లేరు...దురదృష్టవంతుల్ని బాగుచేసేవారు లేరు.

[ఒక్కొక్క మాట అన్నకొద్దీ మూర్తికి కోపం ఎక్కువవుతుంది...పళ్లు బిగించి ఏదో చెప్పాలని లేచేసరికి, బట్లర్ వస్తాడు. మూర్తి కుర్చీలో కూలబడతాడు.]

వేదాం : లోకనాథం మూర్తిగారి పాసూటు, ఏమ యింది ?

బట్లర్ : ఏమయిందో కనిపించలేదని రాముడు చెప్పి నాడు సార్!

వేదాం : ఆ పాసూటు అతనితో రాలేదా?

బట్లర్ : రాలేదనే రాముడు చెప్పినాడు సార్.

వేదాం : చ్ చ్! ఎంత అజాగ్రత్త!...(మూర్తి వంక చూస్తూ) ఏమిటది?

మూర్తి : (చాలా సేపట్నుంచి అదే ప్రయత్నంలో వుండి హఠాత్తుగా తుమ్ముతాడు.)

వేదాం : అరె! బాగా జలుబు చేసినట్టుగా వుందే! ఈ జేబురుమాలు తీసుకోండి

మూర్తి : (తనదగ్గర లేగు కొట్టి తీసుకోక తప్పలేదు. అందులో అది కొత్తది కూడాను.) థాంక్స్!

వేదాం : (సామర్థ్యంగా) పాపం! బాగా జలుబు చేసింది కాబోలు! అందువల్లే నేనా యీ నైట్ డ్రెస్ విప్పలేదు?

మూర్తి : అందుకు కాదు...వున్నది యిదే కాబట్టి!

వేదాం : (సామర్థ్యంగా) విన్న మీరు వేసుకొన్న డ్రెస్‌సూటు ఏమయింది?......ఎక్కడో చూశానే! (మూర్తి తుమ్మబోతాడు.) ఎక్కడంటే — (బట్లర్ సైపుకు తిరగ్గా, అతను మూర్తిని చూస్తాడు.) ఎక్కడంటే (మూర్తి తుమ్ముతాడు.)

మూర్తి : వాడు...ఆ ఫూల్ (మళ్లీ అదే ప్రయత్నంలో ఆగిపోతాడు.)

వేదాం : (బాధగా) ఏమిటి మీర వేద?—లోకనాథం! మూర్తిగారి డ్రెస్‌సూటు ఏమయింది?

బట్లర్ : పొరపాటు సార్...అయ్యగారి లగేజీ—

వేదాం : లగేజీ సంగతి కాదు నే అడుగుతున్నది. ఆయన డ్రెస్ సూటు—(మూర్తి తుమ్ము తాడు.) నే నేమనుకున్నానో తెలుసా? మూర్తిగారు ఎంత చక్కని సూటు వేసుకున్నారు? మనిషి బావుండకపోయినా ఈ సూటు వేసుకుంటే ఎవరైనా బావుం టారే!—అనుకున్నాను ... అంటే మీరు బావుండరేదని కాదండోయ్!...ఏమయిం దోయ్ అది?

బట్లర్ : రాముడు చిన్న పొరపాటు చేసినాడు సార్! మూర్తిగారి కోసం అదిలీసుకొస్తుంటే కింవపడి కొంచెం బురద అయిందిసార్! మళ్ళీ బాగుచేస్తున్నాడు.

వేదాం : పెద్ద అజాగ్రత్త.

బట్లర్ : నిజం సార్. నేనప్పుడే కొప్పడివుంటిని.

మూర్తి : కొప్పడ్డమా? వాణ్ణి నిలుచున్నవాణ్ణి నిలువు న్నట్టుగా కాల్చెయ్యాలి.

వేదాం : బాగా చెప్పావు...లోకనాథం! వాణ్ణి నిలుచున్నపాటున కాల్చెయ్.

బట్లర్ : చిత్తం సార్.

వేదాం : ముందు మూర్తిగారి డ్రెస్‌సూటు త్వరగా వచ్చే ఏర్పాటు చూడు.

బట్లర్ : ఈపాటికి అయిపోయి ఉంటుందిసార్.

వేదాం : ఎక్కడా తడి ఉండకూడదు. ఇప్పటికే మూర్తిగారికి బాగా జలుబుచేసింది.

మూర్తి : (తుమ్ముతాడు.)

వేదాం : బాగా జలుబుచేసింది! వీడు తిరుమ జలుబుచేస్తుందా ?

మూర్తి : నేను పుట్టినతర్వాత యింతవరకు జబ్బుచేసి ఎరగను.

వేదాం : విన్నావా, లోకనాథం! మూర్తిగారికి జబ్బు చెయ్యడం యిదే మొదటిట !

బట్లర్ : కావచ్చుసార్ ! రావుగారికి, యింకా యిద్దరు ముగ్గురికికూడా ఆ గదిలో పడుకో గానే జలుబు చేసిందిసార్ !

మూర్తి : వినవలెను!—

వేదాం : వాడు యింతవరకే ఎందుకు చెప్పలేదు ? ఇవ్వాళ రాత్రికి మూర్తిగారికి మరోగది ఏర్పాటు చెయ్.

బట్లర్ : తప్పకుండాసార్ ! (వెళ్లిపోతాడు.)

వేదాం : (సామర్థ్యంగా) వాడు చాలా విచారంగా వుంది—సరే! మీకు తెలుసుగా, 'జ్వరా నికి కటిక ఉపోషం, జలుబుకు కడుపుకు నై వేద్యం' అంటారు పెద్దలు.

[మూర్తి అర్థంకాక వేదాంతంగారివంక సీరి యస్ గా చూస్తారు.]

వేదాం : అందువల్ల మీరు కడుపునిండా తినాలి.

[బట్లర్ ఉప్మా, కాఫీ తెచ్చి బల్లమీద వుంచి వెళతాడు. మూర్తి ప్లేటు తరువాత ప్లేటు తింటూ వుండగా]

ఓ! మీరివ్వాళ గడ్డం చేసుకోవాలి కదూ ! మరచిపోయాను! మీ షేవింగ్ సెట్ కూడా పోయిందికదూ!

మూర్తి : (బూట్స్)—

వేదాం : సరే! ఆపదలో ఒకళ్లకొకళ్లం సహాయం చేసుకోకపోతే ఎలా? నా రేజర్ యిస్తా లెండి.

మూర్తి : తప్పకుండా—

వేదాం : మీరు తింటూవుండండి ...... ఈలోగా నే తెస్తాను.

[వెళ్లిపోతాడు. తింటూవుండగా జానకి వస్తుంది]

మూర్తి : హల్లో! రా, జానీ, రా!

[అని లేవబోతాడు.]

జానకి : ముందు నీ టిఫిన్ కానీ!

మూర్తి : (తుమ్మడానికి ఆట్టహాసం చేస్తూవుంటాడు)

జానకి : ఏమిటది?

మూర్తి : బాగా జలుబుచేసింది...నాకు జీవితంలో జబ్బుచెయ్యడం ఇదే మొదటిసారి...దీనికి మందేమిటో తెలుసా? — కడుపు నిండా తినడం—(తింటూవుంటాడు)

జానకి : నాకు జలుబునుగురించి నిజానికి ఎక్కువగా తెలియదు. ఆయినా జాగ్రత్తగా తిను.

మూర్తి : థాంక్స్...మరి నువ్వు?

జానకి : నేను కాఫీ తీసుకున్నాను.

మూర్తి : గుడ్...(అలా తింటూ నేవుంటాడు)

జానకి : రాం! (ఒకసారి ఆమెవంక చూచి మళ్లా తినడం మొదలుపెడతాడు) రాం! నావంక ఒకసారి చూడు. నీతో మాట్లాడాలి

మూర్తి : (ఇంకా తింటూనే) ఒకసారేమిటి? వంద సార్లు చూస్తాను.

జానకి : నువ్వు జాగ్రత్తగా వినాలి...ఆ తిండి ఇక నైనా మానుదూ!

మూర్తి : సారీ!...(మూర్తి ముక్కు బిగపడతాడు, తుమ్మురాకుండా) చెప్పు...

జానకి : మరో పావుగంటలో మనకారు ఇక్కడకు వస్తుంది.

మూర్తి : ఎవరిది?

జానకి : మనదే!...ఇంకా బాగా చెప్పాలంటే, నీది!

మూర్తి . సరే...ఎందుకు అది?

జానకి : (ఓర్పులో) నువ్వూ నేనూకలిసి ప్రయాణం చేస్తున్నాం, రాం...బహుశః ఆ సంగతి తిండి అడుసునపడి మరచిపోయినట్లున్నావ్! కారుమీద వరంగల్ వెళతాం ... అక్కడ మంచి రైలుమీద హైదరాబాదు...నువ్వు కాఫీ తాగినవెంటనే—

మూర్తి : మరి వేదాంతంగారు?

జానకి : మనమిద్దరమే రాం, వెళుతున్నది.

మూర్తి : అదేమిటి జానీ! నువ్వప్పుడే మరచిపోయావా యేమిటి, వేదాంతం గారు మనల్ని యింట్లో వుంచి తాళాలు బిగించడం ?

జానకి : కలలు కనకు రాం. మరో పావుగంటలో కారు వస్తుంది.

మూర్తి : కారు వస్తుందా?

జానకి : ఎందుకు రాదు? అది నీ కారు......ఇది స్వతంత్ర దేశం......అందులో ఇదవ మోస్ట్ శతాబ్దం...దారి తప్పడంవల్ల రాత్రిఇక్కడ వున్నాం......ఈ పూట మనదోవన మనం పోతాం.

మూర్తి : కాని, రాత్రి వేదాంతంగారు అంత అసంభ వంగా మాట్లాడారు కదా ?

జానకి : దానిసంగతి అలా వుంచు...త్వరగా కానీ! ఇంకా నువ్వు గడ్డం చేసుకోవాలి...గుడ్డలు వేసుకోవాలి...(ప్రేమతో) కొంచెం కాఫీ కావాలా ?

మూర్తి : (జానకి పోసిన కాఫీ తాగుతూ) కాని నేను ఈ గుడ్డల్తో ఎలా వస్తాను?

జానకి : నేను చెప్పేదీ అదే !

మూర్తి : అది కాదు జానీ!...నా పాసూటు పోయింది. అదీకాక ఇంత జలుబుతో మళ్ళీప్రయాణం.

జానకి : (విస్మయంతో) ఏ!...అడుగడుగునా ఈ వెంపపాడు లేమిటి? తీరా బయలుదేరే సమయానికి నీ సామాను పోగొట్టుకున్నావా!

మూర్తి : నేను పోగొట్టుకోలేదు. అదేపోయింది.

జానకి : (కోపంగా) సామాను పోగొట్టుకున్నావ్... జలుబు పట్టించుకున్నావ్...

మూర్తి : నేను పట్టించుకోలేదు! అదే పట్టుకుంది.

జానకి : అయితే ఇప్పు డేంచేద్దామని!

మూర్తి : నా సామాను కనిపించగానే—ఈ జలుబు కొంచెం తగ్గితే—

జానకి : అంతవరకు ఈ వేదాంతంగారి ఆతిథ్యం స్వీకరిస్తా వన్నమాట!

మూర్తి : అదీ కర్తవ్యం, విన్యాసంవల్లనే—మనం యిక్కడ తీసుకున్న ప్రతిదీ జ్ఞాపకం వుంచుకొని—

జానకి : ఇది మళ్ళీ మూడోసారి కాఫీతాగడం! జ్ఞాపకం వుంచుకో.

మూర్తి : అవునవును......

జానకి : నేను పొద్దున ఉప్మా, కాఫీ—రాత్రి మన టిఫిన్—ఇవన్నీ జ్ఞాపకం వుంచుకోవడానికి ఒక పుస్తకంలో రాసి వుంచుకోండి.

మూర్తి : మాకు జానీ!

జానకి : ముందు కాఫీ తాగు

మూర్తి : అంత కోప్పడితే ఎలా జానీ? నాకు తోడు కోవడానికి ఒక జత నిద్దంవున్నా రేంటి, వెళ్లడం ఎలా?

జానకి : అంటే, మళ్ళీ తోడుదుక్కన్నవికూడా పోయాయంటావ్?

మూర్తి : అది నా తప్పుకాదు, జానీ!...నా దెవరు... వాడు,...వాడి పేరు జ్ఞాపకం రావడంలేదు!

జానకి : అరె! ఇటువంటివాడివి ఒక అమ్మాయిని బొంబాయి ఏం తీసుకు వెళతావ్? పరిస్థితుల నెదిరించలేవు, మనుష్యుల్నంతకన్నా ఎదుర్కోలేవు—

మూర్తి : మాదు, జానీ!

[జానకి రూడకముందే వేదాంతంగారు వస్తారు.]

వేదాం : (షేవింగ్ సెట్, టవల్ అందిస్తూ) ఇదుగో మూర్తిగారూ!

జానకి : మానెండి వేదాంతంగారూ! మాకు కొంచెం అవసరంలేదు.

వేదాం : ఏం?

జానకి : రామానికి ఒంట్లో ఏం బాగాలేదు...లేపటికి. కులాసాగా వుంటాడేమో!...అప్పటిదాకా యిక్కడే వుండాలనుకుంటాను...నాకు చాలా విచారంగా వుంది.

వేదాం : మీరిక్కడ వుండడం నాకు చాలా సంతోషమని ముందే చెప్పానుకదా!

జానకి : సరే, వస్తామే...(ఏదో పనివున్న దానిలా వెళ్ళిపోతుంది)

వేదాం : ఊఁ! కానివ్వండి.

మూర్తి : థాంక్స్...(సామానులు పట్టుకొని లేస్తాడు.)

వేదాం : ఎక్కడికి?

మూర్తి : వసారాలోకి

వేదాం : అరె! ఈ చలికాలం పూటయం వసారాలోకి వెడతారా? అందులోనూ యింత జలుబుతో.

మూర్తి : ఇక్కడెట్లా చేసుకుంటారండీ?

వేదాం : ఫరవా లేదండీ!...మా కిదివర కప్పుడూ జలుబు చెయ్యలేదల్లేవుంది....

మూర్తి : సరే!

వేదాం : మీకేమైనా కావాలంటే అడగడానికి మొహమాట పడకండి...(వెళ్ళి పోతాడు)

[మూర్తి గడ్డం చేసుకుంటూవుండగా రావు వస్తారు]

రావు : హల్లో!

మూర్తి : (చుట్టూ చూస్తూ) హల్లో!—

రావు : స్వంత క్షౌరం అన్నమాట!

మూర్తి : (తెలియనివాడు, అంతచొరవ చేసుకొనే సరికి, కోపం వచ్చి) కనిపించడంలా?

[మూర్తి గట్టిగా తుమ్ముతాడు.]

రావు : అరె! జలుబు కూడా చేసిందా?

మూర్తి : ఆఁ!

రావు : చచ్చ!...చలి కాలంలో జలుబా?

మూర్తి : ఏమండోయ్! మిమ్మల్ని నేనిక్కడకు రమ్మనలేదు...మాకు నన్ను గురించి ఏమీ విమర్శలు చెయ్యనక్కర్లేదు.

రావు : అమాటకొస్తే ఈహోటలులోకి నేను ముందు వచ్చాను. మీ రిక్కడ గడ్డం చేసుకోడానికి వీలులేదు.

మూర్తి : దానికి చాలా కారణాలున్నయ్.

రావు : మీ రా కారణాలు చెప్పడానికి శ్రమపడకండి. నాకవి యిదివరకే తెలుసు.

మూర్తి : ఎట్లా తెలుసు?

రావు : మీరేనా రాత్రి వచ్చిన అతిథులు?

మూర్తి : అవును...(ఆలోచించి) ఇవ్వాళ్టి వెళ్లిపోతున్నది మీ రేనన్నమాట!

రావు : అవును...

మూర్తి : మీకు తెలిసిన కారణాలేమిటి?

రావు : అదే! వారంరోజుల క్రితం ఒకదినయం నేను కూడా ఇదేహోటలులో ఇట్లాగే గడ్డం చేసుకోవలసి వచ్చిందని.

మూర్తి : అంటే ... (అనుమానంగా) మీ సామాను పోయిందా?

రావు : అవా!

మూర్తి : మీకు తెల్లవారి లేచేసరికి జలుబు చేసిందా?

రావు : అవును...

మూర్తి : వాడెవరు...వాడు, మీసమ్మలు బురదలో పారేశాడా?

రావు : నిరర్థ్యంతరం గానూ! ... ధరేవాడులే ఈ వేదాంతంగారు.

మూర్తి : ధరేవాడా!...వట్టి దగాకోరు.

రావు : పాపం ... అయన్నేమనకండి ... ఇక్కడ వుండి చాలా సంగతులు తెలుసుకుంటారు. ఆయన చెప్పేవి చాలానిజం.

మూర్తి : నేనిక్కడ ఓక్షణం వుండను...ఇదికాగానే వెళ్లిపోతాను.

రావు : ఇంకా వెళ్లిపోవాలనే అనుకుంటున్నారా?

మూర్తి : అంటే...మీరు వెళ్లి పోదలుచుకోలేదా?

రావు : వేదాంతంగారు చాలా నిజం చెప్పారు... నామటుకు నేను ఇక్కడకు వచ్చినతర్వాత చాలా విషయాలు నేర్చుకున్నాను.

మూర్తి : (షేవ్ చేసుకుంటూ) మరి...అదే...మీ 'భార్య' సంగతి?

రావు : అక్కడే వచ్చింది చిక్కు.

మూర్తి : మీ రిద్దరు కలిసి వెళ్లిపోవడమే పెద్దమనిషి చెయ్యవలసిన పని.

రావు : పెద్దమనిషా!...అన లలా లేచిరావడం పెద్దమనుషులు చెయ్యవలసిన పనేనా?

మూర్తి : అది వేరు—

రావు : నా మాట వినండి, ఎంతో అనుభవంతో చెబుతున్నాను ....ఈ ఆడవాళ్లు ఎంత తమాషా అయినవాళ్లు?

మూర్తి : నిజమే!....ఎంత ఆశ్చర్యం కలిగిస్తారు? వాళ్లను అర్థం చేసుకోడానికి యుగాలు పడతయ్.

రావు : అదేమిటి? నాకు వారంరోజుల్లో ఎంతో అర్థమయిందే?

మూర్తి : ఎంత అసహ్యంగా ప్రవర్తిస్తారు?

రావు : ఎంత అసంభవంగా ప్రవర్తిస్తారు?

మూర్తి : ఆ కవి ఏదో అన్నాడే.—

రావు : చాలా అంటారు లెండి, పనీ పాటా లేకపోతేసరి!

మూర్తి : అయినా ఈ ఆడవాళ్లను గురించి చాలా మంచిమాట చెప్పాడండీ?

రావు : అదా? 'తుణకుణముల్ జవరాండ్ర చిత్తముల్' అన్నాడు.

మూర్తి : అట్టే అది కాదండి!...అదే కనుక చెప్పి వుంటే చాలా తప్పు...వాళ్ల చిత్తాలు మారడం నే నింతవరకు ఎరగను?

రావు : అంటే మీకు ఆడవాళ్లను గురించి ఏమీ తెలియదన్నమాట!

మూర్తి : నాకా! నాకు ఆడవాళ్లను గురించి ఏమీ తెలియదంటారా?

రావు : అవును...ఆ సంగతి మీరే చెప్పారు కదా!

మూర్తి : అట్టే! నే నా మాట అనండి! నేను చెప్పింది—

రావు : మీకు తెలియకపోతే తెలుసుకోండి—వాళ్లు స్వర్గంలోనుంచి అప్పుడే దిగివచ్చిన దేవకన్యల్లా మాట్లాడుతారు.

మూర్తి : దేవకన్యల లాగానా?

రావు : అవును...అది కావాలా, ఇది కావాలా? నేను చెప్పింది చెయ్యండి, మీ రోగం తప్పక కుదురుతుంది!—యివి వాళ్ల మాటలు!

మూర్తి : అబ్బే! నా ఉద్దేశం అది కాదండీ!

రావు : పోనీ మీరు చెప్పండి, నా స్టైల్లో మాట్లాడుతారో!

మూర్తి : నా సంగతే తీసుకోండి! ఇంత జలుబుతో మా పొద్దున్నే లేచివచ్చానా!— ఈ తనువు కోసమైనా కొంత తిండి తినాలి కదా! అందు కోసం టేబుల్ ముందు కూర్చున్నాను. అప్పుడేమయింది?—

[అంతకు ముందే వేదాంతం వస్తారు.]

వేదాం : ఏమయింది? కమ్మనివిందా తిన్నారు

మూర్తి : (కోపంతో) ఓ! మీరా! సమయానికే వచ్చారు. నేను మీ యింట్లోనుంచి తిన్నగా వెళ్లిపోవాలనుకుంటున్నాను.

వేదాం : అరె! అట్లాగేనా? చెవి వినక సబ్బుతో నేనా? (ఒకే చెవి వినక చూసుకుంటాడు మూర్తి) ఆ... అవతల చెవి... (రుద్దుకుంటాడు.) ఆ! అదీ!

మూర్తి : తిన్నగా—

రావు : మీరు మాతో రావద్దు... మేం యిప్పుడే బయలుదేరుతున్నాం......

మూర్తి : థాంక్స్...

వేదాం : రెండు జంటలు తిన్నగా మీ యిక్కడినుంచి వెళ్లిపోతున్నారన్నమాట! బావుంది... చాలా బావుంది...(పేపర్ ఒకటి చూస్తూ వుంటాడు.)

[జానకి వస్తుంది.]

మూర్తి : జానీ! మనం బయలుదేరుతున్నాం.

జానకి : కాని—ఎట్లా?

కమల : (లోపలినుంచి) రావ్! రావ్!

రావు : ఓయ్!

కమల : ఎక్కడ?

రావు : ఇక్కడ...హాలులో!—

కమల : నువ్వు సామానంతా సర్దుతున్నావా?... (వస్తూ) మనకు టైం లేదు..... వెంటనే బయలుదేరాలి.

[అక్కడ అందరినీ చూస్తుంది.] మూర్తీ!

రావు : (అర్థం చేసుకొని) మూర్తి!

మూర్తి : కమలా!

జానకి : కమల!

[అందరూ విశ్రాంతిలో వుంటారు..... ఎవ్వరూ మాట్లాడక...ఏమీ ఎరుగనట్లు వేదాంతం గారు పేపరు చూస్తూనే వుంటారు...... యుగాలు గడిచినట్లుంటయ్, ప్రతి వాళ్లకి]

జానకి : (తేరుకొని) వేదాంతంగారూ! రావు ఏదో అలోచిస్తున్నారు. ఈలోగా మీరు ఆయన భార్యను నాకు పరిచయం చెయ్యవచ్చునే!

వేదాం : క్షమించండి....కమలా దేవి! ఈమె జానకి—

జానకి : నమస్తే—కులాసాగా వున్నారా?

కమల : (కోపంగా) ఆ—

వేదాం : చూడండి మూర్తిగారూ! ఈయన కోగా రావు...యూనివర్సిటీనుంచి యిప్పుడే వచ్చారు......కోగారావుగారూ! ఈయన తెలుసుకదూ! మూర్తిగారు! పెద్ద రాజకీయవేత్త!

రావు : మేం ఇదివరకే కలుసుకున్నాం.

మూర్తి : అప్పటికి మనం ఎవరమో పరిచయం లేదు. ఇప్పుడు...సరే! నాకు ఏం చెప్పాలో తెలియడం లేదు—

రావు : తెలియకపోతే మానివెయ్యడం మంచిపద్ధతి.. మనం అందరం ఎలాగో యిక్కడ కలుసుకున్నాం. కలుసుకున్నందుకు ఆనందంగా గడపాలి.

మూర్తి : (చాలా సేపు ప్రయత్నం చేసి, తుమ్ముతాడు.)

కమల : ఏమిటండీ అది! జలుబుచేసిందా?

రావు : బాగా జలుబుచేసింది, పాపం!

కమల : మీకు ఒంట్లో నలతంటూ ఎరగరు, యింతవరకూ!

మూర్తి : నిజమే! ఇంతవరకు లేదా...తీరా జబ్బు చేసేసరికి నాకింక ఎవ్వరూ చూడడం లేదు.. ఈ వేదాంతంగారు బలవంతంగా నన్నుకూర్చో అడ్డగించి...

వేదాం : అడ్డగించడం ఏమిటండీ? ఆహా నవండి—

మూర్తి : నా యిష్టమయిందంటాను... ఈయన అడ్డగించి కావాలని జలుబుచేసేటట్లు చేశారు. (జానకిని చూపుతూ) నేను ఇంత బాధ పడుతున్నా, ఈవిడ నాకింక తిరిగి చూడ

లేదు. (రావుతో) ఇహ ఈయన, నాకు జబ్బుగా వున్నప్పుడు చూసి నా భార్యతో కలిసి పారిపోతున్నాడు. (కమలతో) నువ్వు—సరే! నువ్వు సన్నందరికన్నా ఎక్కువ ఐశ్వర్యవతివాన్! నువ్విట్లా చేస్తావని నేను కలలో కూడా అనుకోలేదు

వేదాం : (చప్పట్లు కొడుతూ) మూర్తిగారు పరిస్థితుల్ని ఎంత గొప్పగా సమీక్షించారో చూశారా! అందుకే ఆయన అంతటి రాజకీయవేత్త కాగలిగారు!!...సరే! చివరకు మీరందరూ చేసిన పనులకు విచారపడుతున్నారన్నమాట!

కమల : కాని, మీరు యింత జలుబులో ప్రయాణం చేస్తున్నారా? ఎంత ప్రమాదమో ఆలోచించారా? వేదాంతంగారూ! నాకు కొంచెం గ్లాస్, వేడినీళ్ళు కావాలండి!

వేదాం : అయ్యో! వాటికేం?

మూర్తి : (జానకితో) నిజంగా జబ్బును గురించి తెలిసిన మనుషులు రంగంమీదికి వస్తే ఎట్లా వుంటుందో చూశావా?

[బట్లర్ వస్తాడు.]

వేదాం : మూడు లోకనాథం! అయ్యగారికి వేడినీళ్లు కావాలట!

బట్లర్ : చిత్తంసార్!

వేదాం : తాగడానికి కాదోయ్, స్నానం చెయ్యడానికి—

బట్లర్ : అలాగేసార్...మస్తుగా వున్నయ్.

కమల : కొంచెం గ్లాస్—

బట్లర్ : దానికేమమ్మా! అదీ తెస్తును...అయ్యగారి కోసం ప్రత్యేకంగా ఒక టిన్ వుందమ్మా!

వేదాం : అదేమిటోయ్! క్రింటటి టిన్ అంతా ఖర్చు అయిందా యేమిటి?

బట్లర్ : అంతా ఈ అయ్యగారికోసమే ఖర్చు అయిందిసార్!

రావు : (సిగ్గుపడుతూ) నేను నిజంగా దానిమీదనే బ్రతికాను.

వేదాం : ఫరవాలేదులెండి....కొంచెం త్వరగా తెచ్చిపెట్టు లోకనాథం! అమ్మగారు తొందర పడుతున్నారు—

బట్లర్ : చిత్తంసార్... (వెళ్ళిపోతాడు)

రావు : నీ టన్నింటికంటె కొంచెం హానుంటీ స్తే త్వరగా తగ్గిపోతుం దనుకుంటాను.

మూర్తి : నీ సంగతి నువ్వు చూసుకో— నీ సలహా లెవ్వరికీ అక్కర్లేదు.

కమల : ఇస్! మీ రెక్కువగా మాట్లాడకూడదు. ఆ మూలకుపోయి కాసేపు విశ్రాంతి తీసుకోండి (అతన్ని లేపి, మూలగా వున్న సోఫా పైకి తీసుకుపోతుంది) జాగ్రత్త! నన్ను పట్టుకొని నడవండి.

జానకి : జలుబుచేస్తే ముక్కుకు బాధగాని, నడిచేందుకేం?

రావు : అట్లా నడవడం చాలా ప్రమాదకరం—

వేదాం : ఎంతో అనుభవం వున్నట్లుగా మాట్లాడుతున్నారే!

కమల : ఈ కుర్చీలో బావుందా?

మూర్తి : చాలా హాయిగా వుంది.

[కొంచెం సేపు నిశ్శబ్దం]

వేదాం : రావుగారన్నట్లు, మనం అందరం ఇక్కడ ఎట్లాగో కలుసుకున్నాం ... కలుసుకున్నందుకు హాయిగా గడపాలి.

జానకి : నన్ను మాత్రం వదిలి పెట్టండి.. నాకు పనివుంది,

[అంటూ వెళ్లిపోతుంది. పాపం, ఈ సంఘటనలో జానకి బాగా దెబ్బతిన్నది]

వేదాం : చూడండి కమలా! మూర్తిగారిని లోపలకు తీసుకువెళ్ళి, టెంపరేచర్ చూడండి...లోకనాథంతో వేడినీళ్ళు కాగపెట్టమనండి, మీ మాటంటే అతనికి బాగా గురి

[కమల మూర్తితో కలిసి వెడుతుంది.]

రావు : ఆ...(రావు ఏదో చెప్పబోతాడు.)

వేదాం : ఏమిటి ? ఏదో చెప్పబోతున్నట్లున్నారు... చెప్పండి.

రావు : (పక్కగదివైపు చూపుతూ) ఇస్...మెల్లగా.

వేదాం : (నవ్వి) ఫరవాలేదులెండి.

రావు : చూడండి...ఈ పరిస్థితుల్లో....ఆ- నేను-మీకు అర్థమయిందనుకుంటాను.

వేదాం : అర్థం కాకపోవడ మేమిటండీ? ఈ పరిస్థితుల్లో మీలాంటి ప్రతి పెద్దమనిషీ చేసేదదే!

రావు : అంగుళ నే...ఇప్పటికే మెల్లగా జారుకుంటే

వేదాం : బాగా నే వుంటుందనుకొంది కాని.

రావు : మీరు నన్ను అనుమానిస్తున్నట్టుగా వున్నారు వాకు కమలంటే ఎప్పటి అభిమానమూ వుంది.

వేదాం : కాని ప్రస్తుతం మీరు వివరాం అనుకుంటు న్నది పరిస్థితుల ప్రోద్బలం వల్ల నంటారు.

రావు : అవును... నిజంగా అంగుళ.

వేదాం : నిజమేననుకోండి. కాని కమల—!

రావు : ఆమెకేం?—సరే! కమలకు వ్యతిరేకంగా నే నేమీ చెప్పాలనుకో లేదు

వేదాం : అరే! ఈ యింట్లో అంబరూ కమలకు వ్యతిరేకంగా ఏమీ చెప్పాలనుకోవివాళ్లే!—చాలా బావుంది.

రావు : కాని, చూడండి— మ టవరకకు చెబుతు న్నాను...జానకీదేవి సంగతి తీసుకోండి—

[జానకి వస్తుంది]

వేదాం : ఓ! జానకీ దేవి! సరిగ్గా సమయానికే వచ్చారు...రావుగారికి మీ సలహా కావాలట!

రావు : అదేమిటండీ! నేను చెప్పింది అదేనా?

జానకి : మానండి వేదాంతంగారూ! నా పామును తీసుకొని వాళ్లో వున్న గైలుకేసుకుని వెళ్లాలని వుంది—కాని...కాని నేను ఒక్కతెపోవడానికి ఓ కారణం వుంది. ఆ కారణం మీరు చెప్పాలనే అనుకుంటు న్నాను.

వేదాం : మీరు నిజంగా విడాకులను కుంటున్నారా?

[అవునని తలతిప్పుతుంది జానకి]

మీరు మనస్సు మార్చుకున్నందుకు చాలా సంతోషం.

జానకి : కాని, దానికి కారణం వుంది.

వేదాం : కారణం ఏదయితేనేం? అగారు...మా కదే కావాలి...(రావుతో) మూస్తే జానకీదేవి అడిగింది మీరు సలహా చెప్పకెందుకోసమే పని ఏర్పడింది.

జానకి : రావుగారికేం కావాలో?

రావు : థాంక్స్......కాని ఈ విషయాలున్నయ్ చూడండి, ఎవరికి వారు చూసుకోవలసినవి.

వేదాం : ఆయన ప్రశ్న ఏమిటో నేను చెబుతాను వినండి: "నేను పామును పట్టుకొని దగ్గర్లో వున్న గైలుకేసుకుని వెళ్లాలా?" అని.

జానకి : (కంగారుగా) వద్దు, వద్దు.

వేదాం : మూర్తిగారా రావుగారూ!

రావు : (ఆశ్చర్యంతో) సరే,...సరే!

[ఇంతలో లోపలినుంచి కమల వేదాంతంగారిని పిలుస్తుంది. ఆయన తలుపు దగ్గరకు వెళతాడు]

రావు : ఆఁ! జానకీదేవి! నేను నిజంగా యిక్కడ ఉండాలనే మీ ఉద్దేశ్యమూ?

జానకి : అవును...మిమ్మల్ని ఉండమనే కోరుతు న్నాను.

రావు : అయితే సరే! తప్పకుండా ఉంటాను.

[లోపలనుంచి కమల వస్తుంది. థర్మామీటర్ తో సహా—ఆమె వెనుకగా మూర్తి వస్తారు]

వేదాం : (థర్మామీటరు తీసుకుంటూ) మూర్తిగారికి జ్వరం రావడమంటే రాజకీయ లోకంలో విప్లవం రావడమన్నమాట!

మూర్తి : ఎంత ఉంది?

వేదాం : 109°

మూర్తి : మాటలొమ్మిదా? అమ్మమ్మో!

కమల : భయపడకండి...తొంభైతొమ్మిదే.

రావు : (వేదాంతందగ్గరకువచ్చి) ఇక నేనుపోయిగా వెళ్లి వస్తు.

కమల : (ఆశ్చర్యంతో) ఎక్కడికి?

రావు : (కంగారుగా) అబ్బే! ఎక్కడికీ లేదు.

వేదాం : ఆయన అనేది—వేసిక పోయిగా మేమ మీరను వెళ్ళవచ్చునని — మేము ఇప్పటే పరిస్థితుల్ని ఒక్కసారి సమీక్షించుకున్నాం.

కమల : పరిస్థితులేవి ఇదివరకటిలా లేవు... నే నిదివర కెప్పుడూ మూర్తిగారికి జబ్బు చెయ్యడం అంటే ఏమిటో ఎరుగను. కాని, ఇవ్వాళ?

రావు : అవును...మనం ఎక్కడున్నామో ఒక్కసారి చూసుకుంటే—

వేదాం : ఎందుకు? అనుకో మూర్తిగారు ఆపోస్టాలో—సరే! సోదర సోదరీమణులారా! యీ నాటి కార్యక్రమాన్ని నేను ప్రారంభిస్తాను—ఒక చిన్న ఉపన్యాసంతో—

రావు : ఉపన్యాసం అవసరమంటారా?

వేదాం : తప్పకుండా—(మూర్తి ఏదో మాట్లాడ బోతారు.)

కమల : ఇస్!...ఊరుకోండి.

మూర్తి : నే నేమీ మాట్లాడం లే!

కమల : కాని మాట్లాడబో తున్నారు.

వేదాం : జబ్బు చేసిన మనిషి చెయ్యవలసిం దేమిటో తెలుసా? మాట్లాడకుండా కూర్చుని, ఇతరు లు చెప్పేది వినడం.

మూర్తి : సరే! నేను — (వేదాంతం వారిస్తారు. మూర్తి మాట్లాడ్డం మానేస్తారు.)

వేదాం : సోదర సోదరీ మణులారా!—పరిస్థితులవల్ల కానివ్వండి—మరి దేనివల్లనైనా కానివ్వండి రెండు పారిపోతున్న జంటలు నాయింట్లో కలుసుకున్నయ్. (మూర్తితో) పేర్లు చెప్ప వలసిన అవసరం లేదుకదా!—నేను చెప్ప బోయే దేమంటే—నా ఉపన్యాసం అయి పోయింది—ఇప్పుడు మూర్తిగారు, భారత దేశం, ఇదివరకు, ఇప్పుడు, ఇకముందు—ఎప్పుడూ గర్వించదగ్గ సీత, సావిత్రి, అనసూయల జాబితాలో చేర్చవలసిన కమలా దేవిని—పతిభక్తి పరాయణురాలిని—వదిలి మరొకరితో ఎందుకు పారిపోతున్నారో చెప్పవలసి ఉంటుంది.

మూర్తి : నిజం చెప్పాలంటే—సరే! నేను—

వేదాం : సరే! మూర్తిగారెప్పుడూ 'కమలకు వ్యతిరేకంగా నే నేమీ చెప్పను' అనే రకం మనిషి. కాని కమలాదేవి కూడా మూర్తి గారికి వ్యతిరేకంగా ఏమీ చెప్పదలుచుకో లేదా?

కమల : (మూర్తితో) మీరు నన్నెప్పుడూ సరిగా చూడలేదు. తీరా నాకు జబ్బుచేసేసరికి—

మూర్తి : నీకు యెప్పుడూ జబ్బేనాయె! అక్కడే వచ్చింది చిక్కు.

వేదాం : మీ జీవితంలో మీరు జబ్బే ఎరుగరాయె! అసలు చిక్కు అది. హృదయంలేని మనిషి! హార్ట్ లెస్ క్రీచర్!!

[మూర్తి ఏదో మాట్లాడబోతాడు కమల వారిస్తుంది.]

వేదాం : మీరు ప్రమాదకరమైన జబ్బులు చెయ్యక పోతే పోయినయ్. అప్పుడెప్పుడూ జలుబు చెయ్యడమో, కనీసం తలనొప్పి రావడం కూడా వుండదెయ్యే! ఆడవాళ్లు యెప్పుడూ మరొకరి కోసం జాలిపడే స్వభావం కల వాళ్లు అందులో కమలాదేవి మరీను!—ఆమాత్రం తెలియనివారు—అవున్లెండి... మీరు రాజకీయ నాయకులని ఆ జబ్బులకు కూడా తెలిసివుంటుంది.

జానకి : (చిరునవ్వుతో) తప్పకుండా తెలిసేవుండాలి.

[మూర్తి ఆమెవంక కోపంగా చూస్తారు.]

వేదాం : కమలాదేవి వంటి స్త్రీలు భారతదేశంలో ఏ కొద్దిమందో కాని వుండరు. అంత మంచిగా, అంత వినయంగా, అంత సహాయకారిగా వుండే ఆడవాళ్లు తక్కువ. అటువంటి ఆమె యెడ కూడా మూర్తిగారు పాషాణంలా వర్తించారు

కమల : మీరు చెప్పింది కొంచెం గురుతుగా లేక పోతే చాలా బావుండేది......అసలు నిజం కూడా అదేకదా!

వేదాం : (మూర్తిని మాట్లాడనివ్వకుండా ఆపి) ఇక రావుగారు—

రావు : ఏమిటి?

వేదాం : మీకుతోచింది మీరూ చెప్పండి. అప్పుడు కాని విషయం పరిస్ఫుటంగా తెలుసుకోడా నికి వీలుండదు.

రావు : (కమలకు ఎదురుచెప్పలేకు) కాని...సరే! ఆ...ఆమె...ఒంటరిగా—

వేదాం : అవును. ఒంటరిగా, భర్త చేత తిరస్కరింప బడి—నిజానికి కమలాదేవి మూర్తిగారిని క్షమించకూడదు.

రావు : (మాట మార్చడానికి ప్రయత్నిస్తూ) దాని కేం, చూడండి—

వేదాం : మాస్తూనే వున్నాను కదా!—మనం అంద రము ఇక్కడ ఉన్నామని—సరే! మనం ఇప్పుడు ఏం చెయ్యబోతున్నాం? మీరూ కమలాగదీ?

కమల : మూర్తిగారికి తగ్గేవరకూ నేనిక్కడే ఉం డాలికదా!

వేదాం : సరే! కమలగారి విషయం తేలిపోయింది. ఇక మీరు జానకీ దేవి!

జానకి : నేనూ ఇక్కడ వుండాలి ప్రస్తుతానికి—

వేదాం : వెరీగుడ్ ....ఆమె విషయం నిశ్చయమైంది. మరి మీరు రావుగారూ?

రావు : (జానకివంక చూస్తూ) నేనూ అంతే!— ప్రస్తుతానికి—

వేదాం : (మాట విరుస్తూ) దానికేం? ఇక మిగిలింది మూర్తిగారు—

మూర్తి : ఆఁ... నేను—

[బట్లర్ వస్తారు]

బట్లర్ : వేడినీళ్లు కాగేయ్ సార్! అయ్యగారూ—

వేదాం : మూర్తిగారి విషయం బాగా నిశ్చయమయి పోయింది...

[కమల మూర్తిని దేవకీని అతి జాగ్రత్తగా తీసుకు వెళుతుంది. మిగిలిన వాళ్లుకూడా తీర్థ మయిన నిశ్వాసాలు విడుస్తారు...] [తెర]

రంగము : 3

* * మూడురోజుల తరువాత నాటి సాయంకాలం. జానకి పెన్సిల్‌తో ఏవో లెక్కలు కడుతున్నది... ఆవిడ చేతిలో పర్సు, రైల్వే గైడూ వున్నయ్.. లెక్కలు పూర్తికాగానే, ఏదో నిశ్చయానికి వచ్చినట్లు దీర్ఘ నిశ్వాసం విడుస్తుంది...కొంచెంసేపు ఆగి, వాకిలిదాకా వెళుతుంది.

జానకి : (పిలుస్తూ) ఓ రావుగారూ! ఓ రావు గారూ!

రావు : (లోపలినుంచి) ఎవరు?

జానకి : ఇక్కడ!

రావు : వచ్చె—(అతను వస్తాడు.) సిగరెట్ టిన్ తెమ్మరుందామని మేడమీదకు వెళ్ళాను. తీరా దిగివచ్చేటప్పుడు టిన్ మరచిపోయి వచ్చాను.

జానకి : మరీ చిన్న పిల్లలై పోతున్నారు—

రావు : నువ్వేమనుకుంటే, అదే అవుతాను... అయినా నా కిప్పుడు సిగరెట్ తాగడం ఏమీ యిష్టంలేదు.

జానకి : అరె! మీ మగవాళ్లెప్పుడూ సిగరెట్ తాగ డానికే యిష్టపడతారనుకున్నాను!

రావు : (కొంచెం ఆమెకు దగ్గరగా జరుగుతూ) కాని అవి వాళ్ల వాళ్ల యిష్టాలమీద ఆధారపడి వుంటయ్...

జానకి : (ఆమెకు తెలుసు అతను ప్రేమపారాలు వల్లిస్తున్నాడని! అందువల్లనే కొంచెం జాగ్రత్తపడుతుంది ... బయటకు చూస్తూ) ఓహో!

రావు : ఈ మూడురోజులూ చాలా హాయిగా గడిచి నయ్ కదూ?

జానకి : బాగానే గడిచినయ్.

రావు : మనం ఈ మూడురోజుల్లోనూ ఎంత సన్ని హితంగా వున్నాం?

జానకి : అవును.

రావు : నువ్వు నేనంటే చాలా ఆదరం చూపించావ్!

జానకి : మీరూ అంతే! నేనంటే చాలా దయగా వున్నారు.

రావు : నీకోసం అని వున్నాను కాని, లేకపోతే నేను ఎప్పుడో వెళ్ళిపోయేవాడిని.

జానకి : మీరు వెళ్ళివుంటే నేనేం చేసేదాన్నో నాకే తెలియదు.

రావు : నువ్వే నన్ను ఎంతో ఆదరంతో వుండి పొమ్మన్నావ్.

జానకి : నిజం...మిమ్మల్ని వెళ్లనివ్వలేక పోయాను.

రావు : నువ్వేం చెప్పావో జ్ఞాపకం వుందా!... 'మిమ్మల్ని వుండమనే కోరుతున్నాను! అన్నావ్...నువ్వట్లా ఎందుకన్నావా అని అప్పటినుంచీ నాకు ఆశ్చర్యంగానే వుంది.

జానకి : మనం స్నేహంగా వుండాలని...మీలో పరిచయం కలిగి, మీరు నన్ను కూడా స్నేహితురాలినిగా భావించాలని—

రావు : మనం స్నేహితులమేగదా?—కాదా—

జానకి : అవును...నాకా నమ్మకం యిప్పుడు పూర్తిగా కుదిరింది...ఇకనుంచి మనం స్నేహితులమే.

రావు : (నిట్టూరుస్తూ, తనలో అనుకుంటున్నట్లుగా) స్నేహితులం!

జానకి : (ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ) రావుగారూ!

రావు : (ఆమె వంకకే తిరిగి) ఏం జానకీ?

జానకి : మీరు నాకొక చిన్న సహాయం చేసి పెట్టాలి.

రావు : చిన్నదేమిటి? ఏ పని చెయ్యమంటే ఆ పని చేస్తాను.

జానకి : మిమ్మల్ని అడగవచ్చా, కూడదా అని యిందాకటినుంచీ ఆలోచిస్తున్నాను.

రావు : ఫరవాలేదు. తప్పకుండా చెప్పు.

జానకి : నిజమే! మనం స్నేహితులం....దగ్గర దగ్గరగా అన్నా చెల్లెళ్ళవంటి వాళ్లం.

రావు : (నిత్తర పోయాడు) సరే! మన స్నేహం ఎటువంటిదైతే నేం కాని—

జానకి : అందుకనే మిమ్మల్ని అడగాలనుకున్నాను.

రావు : అదేమిటి జానకీ! నీ కోసం నేనేమైనా చెయ్యగలనని నీకు తెలియదా?

జానకి : నిజం, మీరు చాలా దయగలవారు...... (త్వరగా) నాకు అత్యవసరంగా ఆరు రూపాయల తొమ్మిదణాలన్నర కావాలి... అప్పుగా—

రావు : అప్పు—

జానకి : ఇవ్వాళ శుక్రవారం. మీకు సోమవారం నాడు మళ్ళీ డబ్బు పంపుతాను...తప్ప కుండా—(ఒకక్షణం నిశ్శబ్దం.) అసలు మగవాళ్ళని ఇటువంటి విషయాల్లో సహా యం అడుగకూడదు...కాని మీ సంగతి వేరు...మనం చాలా చనువుగా వున్నాం-- అన్నా చెల్లెళ్ల మాదిరిగా—మీ కర్థమైం దనుకుంటాను.

రావు : కాని...కాని, నాకర్థంకాలేదు.

జానకి : (వివరంగా చెప్ప[illegible]నికి అభిమానం అడ్డు వచ్చింది. కాని చెప్పక తప్పదు.) చూశారా! నాదగ్గర అయిదు రూపాయల అరణాలన్నర వుంది. ఇంటికి వెళ్ళాలంటే యింకా ఆరు రూపాయల తొమ్మిదణాల న్నర కావాలి...మొత్తం పన్నెండు రూపా యలు...(కొంచెం కోపంగా) ఈ మగ వాళ్లు వృథాగా మాకోసం యింత ఖర్చు పెడతారు కాని మా అవసరానికి ఒక్క కానీ కూడా యివ్వరు...సరే! ఇంటికి వెళ్ళడానికి—

రావు : అదే...అదే! ఇంత తొందర ఎందుకా అని?

జానకి : తొందరా? నేను యిక్కడకు వచ్చిన ప్రతి క్షణం నేను ఆలోచిస్తున్నదదే! ఆ వాడే నా సామాను తెమ్మకోవడానికి పైకి వెళ్ళి చూస్తే అయిదు రూపాయల అరణాలన్నరే వుంది... నేనేం చెయ్యాలి?

రావు : నువ్వు కావాలనుకుంటే ఎవరుపడితే వాళ్లు యిచ్చేవాళ్ళే!

జానకి : మూర్తినే తీసుకోండి—

రావు : తీసుకోక తీసుకోక మూర్తిగారినే తీసు కోవాలా? నువ్వాయన దగ్గర చిల్లిదమ్మిడీ తీసుకోవని నాకు తెలుసు...కాని వేదాంతం గారు—?

జానకి : వేదాంతంగారా? మనల్ని యిక్కడకు రప్పించి, ధనివృత్తి పేరుతో బంధించి వుంచిన ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళి: "ఏమండీ వేదాంతంగారూ! మీ యింటినుంచి వెళ్ళి పోవడానికి నాకు ఆరురూపాయల తొమ్మి దణాలన్నర యివ్వండి" అని అడగము టారా? అసంభవం.—

రావు : నిజమే!... కాని నువ్వాయనతో ఈమూడు రోజులూ స్నేహంగానే వున్నావు కదా!

జానకి : ఆయన అతిథిగా ఆయన ఇంట్లో వున్నప్పుడు గౌరవం చూపించడం నా విధి...ఆ గౌర వాన్ని పురస్కరించుకొని—

రావు : కాని వేదాంతంగారి విషయం వేరు...మనం గాసిపలం కాకుండా కాపాడాడాయన.

జానకి : అందు కాయనకు నేను కృతజ్ఞత చూపిం చాలా?...చూస్తే, ఈలోకంలో ఏ మగ వాడూ, ఏ అవసరాన్ని అర్థం చేసుకున్నట్లు కనిపించడు.

రావు : (కొంచెం బాధతో) అంటే నువ్వనేది— నేను నిన్ను అర్థం చేసుకోలేదనా?

జానకి : నేననేది—మీరు నేనడిగిన డబ్బిస్తే కృతజ్ఞురాలిని, అని...

రావు : అవునవును...నువ్వు యిక్కడనుంచి వెళ్లిపో వడానికి అంత తొందర పడుతున్నప్పుడు— అంతా చిల్లరగా యివ్వనా?

జానకి : మీ యిష్టం

రావు : (డబ్బు లెక్క పెడుతూ) ఇక్కడనుంచీ వెళ్లి పోవడానికి అంత తొందర—

జానకి : ఇంకా నేను ఇక్కడ వుండడం ఎందుకు?

రావు : అవునవును......(ఏదో చెప్పబోయి) సరే! ఇదిగో! ఇవి రూపాయలు......బొమ్మ డబ్బాలు......అర్ధణా......(నవ్వు) అవును ......మనదేంగాను వుండాలి?...సరే! నే నెందుకిక్కడ వున్నానో తెలుసా?

జానకి : దానికేం? వేదాంతంగారికోసం వున్నారు. ......వేదాంతంగారు చాలా మంచివారు. మనం గాడిదలంకొడకుండా కాపాడారు.

రావు : నిన్ను గురించి, నువ్వు మాట్లాడే మాటల్ని గురించి ప్రస్తుతం వున్న నా అభిప్రాయం చెప్తే నువ్వు భూమిమీద ఆగవు—

జానకి : (చాలా శాంతంగా) అంటే-మీరు నన్ను పొరపాటుగా అర్థం చేసుకోలేదు కదా!

రావు : కావచ్చు...కాని ఎట్లా అర్థం చేసుకుం టే నేం? నువ్వు యిప్పుడే వెడుతున్నప్పుడు. (డబ్బు యివ్వబోతాడు. కాని రావు అధికంగా అంటే జానకి డబ్బుతీసుకుం టుందా?)

జానకి : స్నేహితులుగా వేరదూ మీ రా డబ్బు యిస్తున్నది?

రావు : అవును.

జానకి : స్నేహితురాలి నేకదూ!

రావు : (కొంచెం తటపటాయిస్తూ) అవును.

జానకి : (డబ్బు తీసుకొని) థాంక్స్...మీ మేలు ఎన్నటికీ మరువలేను.

[ఆమె త్వరగా వెళ్ళిపోతుంది...రావు ఈ జన్మలో ఆమెను మాడలేడు.]

రావు : ఛీ! ఎంతపొరపాటు చేశాను?

[ఒకక్షణం ఆ వేమాటలు, జానకి నిష్క్రమించిన వైపుమాచి అనుకుంటాడు...ఇంతలో మూర్తి, కమల వస్తారు. కమల జాగ్రత్తగా నడిపించుకొని వస్తుంది మూర్తిని.]

రావు : క్షమించండి—వస్తాను. (వెళ్ళబోతాడు)

మూర్తి : (తానొక్కడే వుండవలసి వస్తుందన్న కంగా రుతో) వెళ్ళకోయ్, వెళ్ళకు...మన ముగ్గు రికీ కావలసినంత చోటువుంది యిక్కడ.

కమల : చూశారా! మూర్తిగారు యింకా మామూలు మనిషి కాలేదు...మళ్లీ యివ్వాళ జ్వరం వచ్చింది......(మూర్తితో) ఆ సోఫాలో హాయిగా వుంటుంది. (అతనిప్రక్కనే, రావుకు వాస్యమయినంత దూరంలో కూర్చుంటూ) మిమ్మల్ని కష్టపెడుతున్నా మేమో?

రావు : అబ్బే! కష్టంఏముంది? నేనెలాగూ వెళ్ళబో తున్నాను.

మూర్తి : అదేమిటి! కొంచెంసేపు కూర్చో. సరదా హాగా కబుర్లు చెప్పుకుందాం.

రావు : మేడమీద నా సిగరెట్ కేస్ మరచిపోయి వచ్చాను—పట్టిగాడివలాగా—

కమల : అంటే, గాడిదల కంతమతిమరుపువుంటుందా?

రావు : (కచ్చగా) గాడిదల సంగతి నాకు తెలియదు గాని, పులులుమాత్రం ఏ విషయమైనా యిస్తే మరచిపోతాయ్—అందులో ఆడ పులులు మరీను— (వెళ్ళ డానికి లేస్తాడు.)

మూర్తి : మళ్ళీ త్వరగా వస్తావుకదూ!

రావు : (అయిష్టంగా) మళ్ళీనా?...సరే! వస్తాను.

[వెళ్ళిపోతాడు]

మూర్తి : నాకు వళ్ళు కాస్త హాయంగా వుంది.

[కమల కులాసాగా అతనికి దుప్పటి కప్పుతుంది]

అక్కర్లేదు కమలా!

కమల : అబ్బే! వుండకోవాలి...నాకే చలిగావుంది నీకు అక్కడ మెత్తగా వుందా? లేక మరో దిండు తీసుకురానా?

మూర్తి : చాలా హాయిగా వుంది...నువ్వు అనవస రంగా శ్రమపడకు.

కమల : శ్రమా? నీకోసం చేసేపని నాకు శ్రమా?

మూర్తి : (నిష్ఫారంగా) సరే!

కమల : అదీ! (దిండు తెస్తూ) నువ్వు హాయిగా వుండడమే నాకు కావలసింది...ఇప్పుడెట్లా వుంది?

మూర్తి : చాలా హాయిగా వుంది...

కమల : నిజంగానా? నీకేం కావలసినా నిమిషంలో తెస్తాను.

మూర్తి : కావలసినప్పుడు అడుగుతానుగా!

కమల : సరే! ఏదైనా చదవనా?......లేకపోతే, కబుర్లు చెప్పుకుందామా?

మూర్తి : నువ్వు చదివితే నే బావుంటుంది...చదువు.

[ఆమె ఓ పుస్తకం తెస్తుంది...ఇంతలో రావు సిగరెట్ టిన్‌తో వస్తాడు]

రావు : క్షమించండి... నేను మీకు అడ్డం కాడుగదా?

మూర్తి : అబ్బే! లేదు......కమల ఏదో చదవబోతు న్నది...కూర్చో.

రావు : (కూర్చుంటూ) ఏమిటా పుస్తకం?

కమల : పతివ్రత—

రావు : మీరు 'చలం' గారి పుస్తకాలేమైనా చదవ వలసింది.

మూర్తి : ఏం? అతను బాగా రాస్తాడా?

రావు : బాగా? గొప్పగా రాస్తాడు...అందులో భర్తలతో సుఖంలేని భార్యల సంగతి మరీను.! (అదికూడా రావుకు కమల చదివి వినిపిం చిందే కదా!)

కమల : (మాట తప్పిస్తూ) అరె! నేను సన్నలు మార్చు కోవాలి...స్నానంకూడా చెయ్యాలి.

రావు : (తన గడియారం వంక చూస్తూ) అవును.

కమల : మూర్తీ! నువ్వు పూటకు ఆ సన్నలతో నే వుండాలి.

మూర్తి : నువ్వు విన్నకూడా యిదేమాట చెప్పావ్!

కమల : నిజమే ననుకో! నీకు మళ్ళీ జ్వరం వచ్చింది కదా!

(తన కనుపుమీద తనే చెయ్యివేసి చూసు కుంటాడు. చల్లగావుంది. కుడిచేతిని ఎడం చేతిమీద పెట్టుకుంటాడు.)

రావు : బహుశః ఆ 'పతివ్రత' అంత వుద్రేకం కలిగించి వుంటుంది.

మూర్తి : ఆ పుస్తకం యింకా చదవంది!

రావు : అయితే నిన్నటి వుద్రేకం మిగిలివుంటుంది

మూర్తి : (కోపంతో) కావచ్చు.

కమల : (అయిష్టంగా) వీళ్లేమండీ......ఈ ఒక్క పూటకూ మీ కమల చెప్పినట్టు వినాలి.

మూర్తి : సరే!

కమల : మీ రెంత మంచివారో నాకు తెలియదా? ...సరే! నేను యిప్పుడే వస్తాను.

[వెళ్ళిపోతుంది.]

మూర్తి : (దీర్ఘనిశ్వాసం విడిచి) చూడు — (ఆగి పోతాడు.)

రావు : ఏమిటి?

మూర్తి : (అది చెప్పకపోవడమే మంచిదనుకొని) ఏమీలేదు...

రావు : (ఒక క్షణం ఆగి) ఈ ఆడవాళ్లు ఎంత తమాషా అయినవాళ్లో!

మూర్తి : (ఆమోదిస్తూ) ఎంత ఆశ్చర్యం కలిగిస్తారు

రావు : ఎంత అసహజంగా మాట్లాడతారు!

మూర్తి : ఎంత అసహ్యంగా మాట్లాడుతారు!

రావు : అవును...

మూర్తి : ఈరోజుల్లో, ఆంధ్రదేశం ఏమీ బావుండదు.

రావు : నాకూ అంతే!

మూర్తి : అంటే,... వుత్తరదేశం పోదాం అనుకున్నా నన్నమాట!

రావు : అహా!

మూర్తి : ఎక్కడికి? ఢిల్లీకా?

రావు : అంతదూరం కాదు....ముందు హైదరాబాదు ...తరువాత ఏ నాగపూరో—

మూర్తి : మేము... నేను... నాకుమాత్రం బొంబాయి బావుంటుంది.

రావు : అబ్బే! ఈ మనుష్యుల బడాయిలు, లడా యిలు తప్ప అక్కడేమీ వుండవు

మూర్తి : కాదు, కాదు. మనల్ని మనం మరచిపోవా లంటే అక్కడే వుండాలి...చూడు—మన లోమాట...నాకు ఆడవాళ్ళంటే ఉత్సాహం పోయింది.

రావు : నాకు మోహం మొత్తిపోయింది.

మూర్తి : నాకు అసహ్యం పుడుతోంది.

రావు : అవును.

మూర్తి : అంటే, నీకుకూడానా?

రావు : అట్లాగే అనిపిస్తోంది.

మూర్తి : ఎంత అర్థం లేకుండా మాట్లాడతారు!

రావు : ఎంత అసహజంగా మాట్లాడతారు!

మూర్తి : అయితే, నువ్వు హోటల్లో, కరుణాకూడా 'టూర్' చేశావా!

రావు : అహా!

మూర్తి : నేను కూడాను!

రావు : బొంబాయిలోనా!

మూర్తి : అవును...బొంబాయి లాగానే వుంటుంది.

రావు : ఇంతకూ నువ్వు నేను—

[అంటూ కమల వెళ్ళిన వంక చూస్తారు]

మూర్తి : (తల వూపుతూ) అవును...

రావు : అదీ విశేషం! అదృష్టాన్ని కట్టి 'టూర్' చేసిన గదుల్ని వాడుకోవడమేం! కేసం ఒక పూల్లో వాటినైనా వాడుకుందాం.

మూర్తి : ఏ పూల్లో వాటిని?

రావు : ఈ విషయంలో మనం లాటరీ వేద్దాం! హెడ్స్ ఆర్ టైల్స్ (Heads or tails) వేద్దాం...ఏకం కావాలి! బొమ్మ! అయితే రావాలి!

మూర్తి : బొమ్మ...బొమ్మ పడితే నువ్వు బొంబాయి రావాలి...లేకపోతే నేను హైదరాబాదు వస్తాను...

[ఎగరవేస్తారు.. బొమ్మ పడ్డది]

మూర్తి : అదుగో బొమ్మ!...నువ్వు బొంబాయి వస్తావన్న మాటేగా!

రావు : తప్పకుండా! అయితే ఎప్పుడు వెళదాం? రేపు బావుంటుందేమో!

మూర్తి : రేపు మళ్ళీ అవకాశం దొరుకుతుందా! ఈ రాత్రే బయలు దేరితే నేం!...వచ్చిన అవకాశం పోనీయటం మంచిది కాదు.

రావు : అంటే-కమలాదేవి బట్టలు మార్చుకొని వచ్చేలోపలేనా?

మూర్తి : అవును...ఇదే మంచి అవకాశం. ఈ రాత్రి హైదరాబాదులో — రేపు బొంబాయి వెళ్ళటం......

రావు : ఆ విషయం మన వెంటనే బయలుదేరుతుంది.

మూర్తి : నాన్సెన్స్! ఎందుకు బయలుదేరుతుంది?

రావు : నీకింకా కమల సంగతి పూర్తిగా తెలియదన్న మాట!

మూర్తి : ఏమిటి? నాకు కమల సంగతి తెలియదా! బావుంది.

రావు : (నవ్వుతూ) అదివరకు చెప్పకుండా మా వెంట వస్తుంది. ఎవరికైనా జబ్బుచేస్తే సేవ చెయ్యటం అదెంత చాలా ఆనందం. అందుకనే మీ వంటి రోగిని అసలు వదలు కోదు.

మూర్తి : నావంటి వర్గా! నాకు తెలియదే ఆ సంగతి!

రావు : మూర్తిగారూ! మీకు ఆవిడతో పరిచయం మామూలుగా జరిగిందే! నాకు అటు తోడులు! అందు వల్ల మనం—

[వేదాంతంగారు వస్తారు.]

వేదాం : ఏం మూర్తిగారూ! ఏదో రహస్యాలు మాట్లాడుకుంటున్నట్లున్నారు!

రావు : ఇప్పుడే మీ మాట చెప్పబోతున్నాను... సరిగ్గా సమయానికే వచ్చారు.

మూర్తి : (చెప్పవద్దన్నట్లుగా) ష్!

వేదాం : ఆయన నాకేదో చెప్పాలనుకుంటూ వుంటే, మధ్య మీ 'ష్' ఎందుకు చెప్పండి?

రావు : ఫరవాలేదు...వేదాంతంగారు పెద్ద మనిషి.

వేదాం : క్షమ! (మూర్తితో) మాటలా మీ ప్రక్కన నాకున్న పలుకుబడి! (రావుతో) ఏమిటి మీరు చెయ్యబోతున్నది? ఇక్కడినుంచి వెళ్ళిపోబోతున్నారు కాబోలు! అవునా?

మూర్తి : ఆ...అహా!...మేము—

రావు : అదే! మీకెట్లా తెలిసింది?

వేదాం : అదేమిటి! మూర్తిగారి కారు ఆయన కోసం సాయంత్రం నాలుగు గంటలనుంచి కనిపెట్టుకొని వుంది.

మూర్తి : నిజం?

వేదాం : మీరుకూడా ఆయనతో వెళుతున్నారా రావుగారూ?

రావు : అవును...వెళదామనే అనుకుంటున్నాను. కాని మీకుమాత్రం కృతజ్ఞుణ్ణి.

వేదాం : నేనెందుకు వెళ్తున్నానో తెలుసా?—సరే! ఓరా వెళుతున్నప్పుడు చెప్పడమెందుకు?

మూర్తి : మాసెండి... నేను...నా సంగతి...మళ్ళీ వంట్లో కొంచెం బావుండగానే—వస్తాను.. వస్తావనుకోండి—ఊరికే అనిజ్ఞ కొంచెం—మీరు జ్వరం వచ్చిందనో—అదీ! నటించో...ఆ! నేను సేద—ఆ రావుగారి వెళ్ళిండి.

వేదాం : (నవ్వుతూ) మీరనేది రావుగారికెలా తెలుస్తుందండీ!...మూర్తిగారూ! ఎందుకీ సంకోచాలు! మీ దంపతుల విషయంలో సౌఖ్యం కలిగించుకోవడానికి నేనెవర్ని? మీరు, రావు వెళ్ళిపోతున్నామనండి... బావుంటుంది. అంతే కాని—

రావు : కాని కమలాదేవి సంగతి? ఈ పరిస్థితులలో మూర్తిని - అందులోనూ జ్వరం తగిలిన మూర్తిని ఆవిడ వస్తే వదులుకోదు.

వేదాం : అంటే, ఆవిడ యిక్కడే వుండాలన్నమాట!

రావు : అంతే!

వేదాం : ఆవిడ యిక్కడ వుండవలెననుకోకపోతే!

మూర్తి : మీరు ఆవిడ్ని ఎలా వుంచగలుగుతున్నారు?

వేదాం : గౌరవంతోనూ, నచ్చచెప్పి—

మూర్తి : ఆ మాత్రానికే కమల వుండిపోతుందనుకోను.

వేదాం : ఆ సంగతి మీకు బాగా తెలుసుననుకోండి. ఎంతగా ఆలోచించినా ఈ పవిత్రురాలికి, ఆ పతివ్రతకూ వియోగం కలిగించడానికి ఒక్కటే మార్గం కనిపిస్తున్నది.

రా.మూ: ఏమిటది? [బట్లర్ వస్తాడు]

వేదాం : మీ దొరగార్లిద్దరూ యిక్కడినుంచి వెళ్ళిపోతున్నారు. కారు సిద్ధంచేయించు.

బట్లర్ : నిన్నటినుంచీ సిద్ధంగా వుందిసార్.

వేదాం : సరే! పిల్లల సామాన్లు సర్దించి ఒకసారి యిలా రా!

బట్లర్ : చిత్తంసార్. (వెళ్ళిపోతాడు.)

వేదాం : ఇంకా సామానేమైనా మిగిలితే, తరువాత పంపుతాను.

రావు : థాంక్స్.

మూర్తి : మీరు నిజంగా చాలా మంచివారండీ.

వేదాం : ఆ! నిజంగా?

మూర్తి : ఇంతకూ యింతకీ మీరు చెప్పబోతున్న మార్గం—?

వేదాం : ఏముంది? కమలాదేవి సపర్య చెయ్యడానికి మూర్తిగారికి బదులు మరొకరోగి కావాలి.

రావు : బాగా చెప్పారు! ... ఇంత మంచిమార్గం కనిపెట్టిన మీరే.

వేదాం : అదేమిటి? నేనా! నేను అంతత్యాగం చెయ్యలేను...మా బట్లర్ అయితే—

బట్లర్ : (వస్తూనే) ఏమి కావాలెను సార్!

వేదాం : లోకనాథం! నీకెప్పుడైనా జబ్బు చేసిందా?

బట్లర్ : ఎప్పుడూ చెయ్యలేదు సార్ — కొంచెం కూడా!—

వేదాం : అర్రే! అదేం బాగాలేదు. మరొకళ్ళ చేత సపర్య చేయించుకోకపోవటం ఏమీ బాగా లేదు.

రావు : (బట్లర్ తో) మాసిపోయ్! నువ్వు జ్వరం వచ్చినట్లు నటించాలి.

బట్లర్ : ఎందుకుసార్?

మూర్తి : ఆ...అదే—

వేదాం : కమలాదేవిగారు మంత్రసాని కోర్సు చదువుతోంది. సామాన్యంగా ఎవ్వరూ నయం చెయ్యలేని రెండు జబ్బుల్ని కుదిర్చింది మరొకటికూడా నయంచేస్తే ఆవిడ దాన్లో పాస్ అవుతుంది

రావు : అవునవును

బట్లర్ : అంటే...మూర్ఛరోగం నాకు రావాలె నంటారా?

మూర్తి : ఆ.. అంతే—

బట్లర్ : ఏమోసార్! నాకు భయం వేస్తోంది.

రావు : భయమెందుకు? చాలా హాయిగా వుంటుంది

మూర్తి : (అసహ్యంగా ఫీలయి) అసలు మేమే... నిజంగా నువ్వు...నీకేమీ కష్టం కలగదు.

వేదాం : మూర్తిగారు హామీయిస్తున్నారోయ్ నీకు. నీకేమీ భయంవుండదు...పైగా నీ శరీరానికి లాభంవుంటుంది.

బట్లర్ : ఏమోసార్; నాకు మాత్రం ధైర్యం చాలటం లేదుసార్!

వేదాం : సరే!

[బట్లర్ వెళ్ళిపోతాడు.]

రావు : సరే! ఒకళ్ళ విషయం తేలిపోయింది... (వేదాంతంగారితో) మరి మీ సంగతి? మీకూ యిష్టంలేదా? ఇంకా కొంచెం సేపాగితే విప్లవం చెలరేగుతుంది.

వేదాం : సరే! ఏదో ఒకటి చెయ్యాలి తప్పదు!... కానివ్వండి...మిమ్మల్ని నే నెందుకు కష్ట పెట్టాలి!

మూర్తి : మా కష్టమేనా!

వేదాం : ఆఁ!

మూర్తి : అంటే—

వేదాం : అంటేయా, గింటేయా కుదరవు త్వరగా నిష్క్రమించండి

రావు : (వెళ్తూ) గొంతులో అన్యాయం చాలా దక్కగా మిగిలిపోయినట్లుగా వుంది.

వేదాం : పదండి! ఆయన వస్తున్నట్లుగా వుంది!

మూర్తి : ఓ!

[వాళ్లు త్వరగా నిష్క్రమిస్తారు. వేదాంతం ఒంటరిగా ఆలోచిస్తూ వుంటాడు. ఏం జబ్బు చెయ్యాలనేమా అన్నది ప్రశ్న—ఇంతలో బట్లర్ వస్తాడు.]

వేదాం : నాకు లోకనాథం! నీ శరీరానికి జబ్బు చేసేటట్టు చెయ్యడం నీకు చేతకాదు కాబట్టి ఆ భారాన్ని నేనే మోస్తున్నాను.

బట్లర్ : మీ సంగతి నాకు తెలియదా సార్!

వేదాం : అవునవును బాగా తెలుసు...సరేగాని నా కిప్పుడు ఏ రకమైన జబ్బు చేస్తే బావుంటుందంటావ్?

బట్లర్ : (ఆలోచించి) కాళ్లనొప్పులు సార్.

వేదాం : ఏమో! వాటెప్పుడూ రాలేదు. సక్రమంగా వుంటాయంటావా?

బట్లర్ : ఎందుకు వుండవు సార్? అదీకాక అప్పుడు మీరు భోజనం చెయ్యటానికి ఏ అభ్యంతరం వుండదు సార్.

వేదాం : నిజమే సుమా! నేను భోజనం సంగతే ఆలోచించలేదు.

బట్లర్ : మరి, జలుబైతేనో సార్—

వేదాం : ఇబ్బంది లేదుకాని, అందరికీ ఒకటే జబ్బు వస్తే ఎంతవాళ్లకయినా అనుమానం కలగవచ్చు కదా!

బట్లర్ : అదీ నిజమే సార్!

[ఒక క్షణం నిశ్శబ్దం. ఇంతలో]

కమల : (లోపల్నుంచి) లోకనాథం..లోకనాథం!

బట్లర్ : ఆవిడ వస్తున్నట్లుగా వుందిసార్! ఏం చేద్దాం?

వేదాం : నేనేదో ఒకటి చేస్తాను కాని నువ్వు వెళ్ళి ఆవిడ్ని కాసేపటిదాకా యిక్కడికి రానివ్వకు...ఈలోపల నాకు జబ్బు చెయ్యాలి.

బట్లర్ : చిత్తం సార్...(త్వరగా వెళతాడు.)

[వేదాంతం సోఫాలో పడుకుని మూలుగుతాడు. ముందు చెయ్యి తలమీద పెట్టుకొని కళ్లు మూసుకుంటాడు. తరువాత కడుపుమీద, మోచేతుమీద, మోకాళ్ళమీద చూసుకుంటాడు. ఎంతసేపటికీ కమల రాదు. మధ్య మధ్య తల ఎత్తి చూస్తూవుంటాడు. ఎవరో వస్తున్న చప్పుడవుతుంది. మూలుగుతూ కళ్ళు మూసుకుంటాడు. ఇంతలో జానకి వస్తుంది. ఒక చేతిలో సంచి వుంది. మూలుగు విని 'ఏటైంది?' అని కంగారుపడుతూ త్వరగా వస్తుంది.]

వేదాం : (ఏం చెప్పటానికీ తోచక) అబ్బ! తల పగలకొట్టుకుపోతోంది.

జానకి : ఏమయింది? (అంటూ దగ్గరకువచ్చి కణతలు పట్టుకొని చూస్తుంది)

వేదాం : అబ్బా! తల—(జానకిని చూస్తాడు ఉత్సాహంతో) ఓ! మీరా జానకీ!

జానకి : అవును...ఏమయింది?

వేదాం : భయంలేదు. కాని కంగారు పడ్డప్పుడు మీ వంటివాళ్ల ముఖాలు మరీ బావుంటాయ్ సుమా!

జానకి : (పొగుడుతూ వుంటే ఎవరికి బావుండదు? కాని జానకి దాన్ని దాచుకుంటుంది) నేను ఈపాటికి వెళ్ళిపోయేదాన్ని.

వేదాం : నాకు చెప్పకుండానే!

జానకి : (సిగ్గుపడి) అవును.

వేదాం : ఏం?

జానకి : వెళ్ళిన తర్వాత రాసేదాన్ని—

వేదాం : ఓ కార్డు—

జానకి : ఓ కవరు.

వేదాం : మీ ఆతిథ్యానికి కృతజ్ఞురాల్ని...ఇట్లు, పరిచయస్తురాలు.

జానకి : ఇట్లు,—స్నేహితురాలు.

వేదాం : బాబా—మిమ్మల్ని ఎప్పటికీ మరవను.

జానకి : మిమ్మల్ని ఎప్పటికీ మరచిపోలేను.

వేదాం : కాని నువ్వు తప్పకుండా మరచిపోవాలి.

జానకి : అదే మంచిదంటారా?

వేదాం : దాదాపు అంతే! ఎప్పుడూ జరిగేదదే! ఆఁ! నీ చెయ్యి మహిమను చూశావా? నా తల నొప్పి అప్పుడే తగ్గుతోంది.

జానకి : నేను ఒక్క నిముషమే యిక్కడ వుంటానిక.

వేదాం : (ఏదో చప్పుడవుతుంది.) ఏమిటది?

జానకి : ఏమో! నాకూ యిప్పుడే వినిపించింది.

వేదాం : ఆఁ! ఎలుకలో, పందికొక్కులో-చిన్నవైతే ఎలుకలు, పెద్దవైతే పందికొక్కులు.

[ఇంతలో మూర్తి, రావులు కిటికీనుంచి కనిపించి నిష్క్రమిస్తారు.]

జానకి : ఏమిటది?

వేదాం : అది నీ జీవిత కావ్యంలో ఒక ఘట్టం—అయిపోయింది, మరచిపోయింది, మరణించింది.

జానకి : అసలది జరగనే లేదేమో? అవునా!

వేదాం : కావచ్చు ..కేవలం కలలాంటిది!

[బట్లర్ వస్తాడు]

వేదాం : నాకు పార్శ్వం నొప్పి వచ్చింది లోకనాథం!

బట్లర్ : విన్నాను సార్! కొంచెం జాగ్రత్తగా వుండాలి సార్!

వేదాం : జానకీ దేవి నన్ను చాలా జాగ్రత్తగా చూస్తోంది...ఆఁ! ఇంతకూ నీకేం కావాలి?

బట్లర్ : కమలమ్మగారు రాత్రికి కనిపించరట సార్! ఆ మాట చెప్పమన్నారు సార్!

వేదాం : (జానకితో) కనిపించక పోతే ఏమైనా ప్రమాదమా?

బట్లర్ : రాముడికి సడెన్‌గా జబ్బు చేసింది సార్!

వేదాం : అరె! నేను రాముడి సంగతే మరచిపోయానే!

[అని నాలుక కొరుక్కుంటాడు]

జానకి : పాపం! రాముడికి జబ్బేమిటి?

బట్లర్ : గొంతు నొప్పి చేసిందటమ్మా! అన్నం తిననివ్వదు. నీళ్లు తాగనివ్వదు...కొంచెం జాగ్రత్తగావుండాలంటున్నారుఅమ్మగారు.

వేదాం : కమలాదేవి గారికి థాంక్స్ చెప్పు.

బట్లర్ : అలాగే సార్! (వెళ్లిపోతాడు)

వేదాం : నువ్విప్పుడు వెళ్లదల్చినా జానకీ వుండాలి... (జానకి తల అడ్డంగా తిప్పి నవ్వుతుంది.) తప్పకుండా వెళ్లాలా?

జానకి : అవును.

వేదాం : మీ నాన్నగారి దగ్గరకేనా?

జానకి : అవును.

వేదాం : సరే! వెళ్ళిరా...నీ చేతులలో ఏదో మాజిక్ వుంది...(నిట్టూర్చి) మనం యిక విడిపోదాం.

జానకి : వెళ్లొస్తాను......మిమ్మల్ని ఎప్పటికీ మరచిపోలేను. మా నాన్నలా వున్నారు...మీ కప్పటికీ కృతజ్ఞురాల్ని.

[ఆవిడ వెళ్లిపోతుంది; విజయగర్వంతో. అద్దంలో తన ప్రతిబింబం చూసుకొని నవ్వుకుంటాడు. ఇంతలో బట్లర్ వస్తాడు.]

వేదాం : లోకనాథం! నాకు ఎన్నియేళ్లు వున్నాయంటావ్?

బట్లర్ : ఎన్నైనా వుండవచ్చును సార్!

వేదాం : కాని నేనొక్కొక్కప్పుడు చాలా కుర్రవాణ్నిగా కనిపిస్తాను కదూ!

బట్లర్ : అవును సార్...పసిపిల్లల్లా కనిపిస్తారు.

వేదాం : నేను వాళ్ళ నాన్నలాంటి వాడినంది జానకీదేవి!

బట్లర్ : బాగా అన్నారు సార్!

వేదాం : అవును...ఇకముందు అటువంటి పొరపాట్లు రాకుండా వుండడానికి ఒక తెల్లటి గడ్డం అతికించుకోవాలి.

బట్లర్ : అయితే, బజారులో ఆర్డరు చెయ్యమంటారా సార్!

వేదాం : థాంక్స్....తరువాత ఆలోచిద్దాం.

బట్లర్ : ఈ వారంరోజులు బాగా గడిచినయ్ సార్!

వేదాం : చాలా బాగా గడిచినయ్....నాకు చాలా వయసుమీరిన పిల్లలున్నారు ఈ వారంలో... తెలుసా?

[వాళ్లు ఒకళ్లనొకళ్లు చూస్తూ నిలబడ్డారు. మరుక్షణంలో వాళ్ల హోదాలు మరచిపోయి వాళ్లిద్దరూ మెల్లిగా నవ్వు మొదలుపెట్టి విపరీతంగా నవ్వుతారు.. మధ్యలో వేదాంతం "మూడు మూడు ఈ పిల్లలు", "వీళ్ళకు నేను నాన్నని" అంటాడు. "చాలా బావుంది సార్" అంటూ బట్లరు నవ్వుతాడు.

ఇంతలో వాకిలి తలుపు చప్పుడౌతుంది. వాళ్లు ఎవరి ఉద్యోగంలో వాళ్లు ప్రవేశిస్తారు. వేదాంతం వెళ్ళిపోతాడు. బట్లర్ గదిలో సామానులన్నీ సర్దుతాడు.

అంతా మొదటి రంగంలాగే వుంటుంది. బట్లర్ వెళ్ళి తలుపు తీస్తాడు. తలుపు అవతల నుంచి మాటలు వినిపిస్తాయ్...]

మగగొంతు : చూడండి...ఇది హోటలేనా?...మేము దారితప్పినట్టుగా వున్నాం......ఈ రాత్రికి యిక్కడ ఉండవచ్చా? మేము—

[తెర]